

Előfizetési ára:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyed évre 3 kor.

Hirdetéseket
 felvesz a kiadóhivatal
 IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
 minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG
 a
KIADÓHIVATAL
 IV. kerület.
 Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete, a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata, a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmarosok- ipartársulata: IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.</p> <p>Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata: II. ker., Medve-utca, Fácán.</p>	<p>Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő WAGNER JÓZSEF IV. Kecskeméti-utca 5.</p> <p>Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem adunk vissza.</p>	<p>»Budapesti Pinczer-Egylet» IV., rostély-utca 1. PAULITS JÓZSEF közveető-intézet, IV. papnövelde-utca 3. WINDT MÁRTON pinczer-ügynök, VI., Molnár-utca 29. szám.</p>
--	--	---

Az Országos Magyar Vendéglős-Szövetség központi igazgatósága az alábbi körlevelet intézte a hazai vendéglősökhöz:

Igen tisztelt Szaktárs Ur!

Az „Országos szövetség” az Aradon, folyó évi szeptember hó 12-én tartott kongresszuson megalkulván, felhatalmazta a végrehajtó-bizottságot, hogy a szövetség intézőit megválassza.

A végrehajtó-bizottság, a nyert felhatalmazás alapján, Budapesten, folyó évi október hó 25-én tartotta választó gyűlést, melynek lefolyásáról és eredményéről van szerencsénk a /- alatti mellékelt jegyzőkönyvben számot adni.

Teljes bizalommal fordulunk t, Szaktárs urhoz a kéressel, hogy az egyhangu választás által, tehát közkarattal Önre ruházott tisztséget, szeretett iparunk és édes mindnyájunk javára okvetlenül elfogadni meéltőztassék, nehogy a sok évi remény és kétség között váltakozó törekvés árán végre megvalósuláshoz jutott „Országos szövetség” — nem remélt közöny miatt — már feladatának kezdetén akadályokra találjon.

Az »Országos szövetség» az alapszabályokban meghatározott nehéz feladatának — mely leginkább a vendéglős-ipar szakszerű fejlesztésére és ezáltal valóságos helyzetünk javítására irányul — csak akkor felelhet meg sikerrel, ha szaktársaink, felismerve a szövetkezésben rejlé erő hatását, kivétel nélkül az Országos szövetség szolgálatába állanak.

Abban a megnyugtató feltevésben bízunk, hogy t, Szaktárs ur a vendéglős-ipar érdekében sikra szállani mindenkor kész, teljes tisztelettel felkérjük:

hogy igenlő nyilatkozatát az alapszabály szerű igazolványok megküldésére céljából — jelen körlevelünk vételétől számított 8 napon belül — az »Országos Magyar Vendéglős-Szövetség központi igazgatósága» címére (Budapest, IV. kerület, Irányi Dániel-utca 27. szám) beküldeni.

a közügy iránti köteleesség szerű előbbi vállalkozásából kifolyólag egyttal a szövetség kötelekebe való belépését igazoló /- alatti mellékelt nyilatkozatot kiállítani és az aradi kongresszus határozatához képest az egy évi (8 korona) tagsági díjat Mehrlinger Rezsö szövetségi pénztárnok urnak (Budapest, VIII. kerület, Magdolna-utca 10. szám) előre lefizetni, vagy posta útján, nyilatkozatának beküldésével egyidejűleg megküldeni,

végül a /- alatti mellékelt nyilatkozat segítségével szaktársainkat a szövetség kötelekebe toborzani sziveskedjék.

A szövetségbe való felvételre jelentkező t. Szaktársainknak az egy évi tagsági díj lefizetése után megküldjük a megfelelő nyugtát és a tagsági igazolványt; azonkívül — kinyomatás után — az alapszabályok egy példányát.

A szövetség fennállása, jövőjének biztosítása tekintetében minden reményünket saját ügybuzgalomunkba, de még inkább t. Szaktársaink lelkes csatlakozásába, éber érdeklődésébe helyezve, vagyunk Budapesten, 1900. október 25-én

Hazafias üdvözléssel:

Az Országos Magyar Vendéglős-Szövetség központi igazgatósága nevében:

Gundel János,
 elnök.

Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége.

Az az alakulás, melyért tollal és szóval oly sokat küzdöttünk, immár mostanában létre is jött, működését megkezdte és az egyes szakosztályok már szervezkedtek is, kiterjesztvén kezdődő tevékenységük szálait.

Osztatlan dicséret illeti azokat, kik ennek a műnek megteremtésében lankadást nem ismerő hévvel résztvettek, a kik addig dédelgették az eszme gyöngye csesemőjét, míg az életképes serdülő ifjúvá növekedett és immár kilépve a zajos életbe, a maga lábán igyekszik járni, sikereért küzdve és sikereket remélve, a míg nevelő szülei, a kik annyi féltő gondnal és gondos feltékenységgel ügyeltek kifejlődésére, repeső örömmel lesik szárny-próbálgatásait.

Az eszme igévé, az ige testé lön, s most már az első feladat az, hogy az élő testben szorgalmas működéssel a lelket tartsuk fenn.

De e ezéből okvetlenül sokra vissza kell térnünk. Olyan mozzanatokra, mint a minöket már ismételt elmondtunk. Hogy a testet és lelket egyaránt erősítsük, újból hatalmasan kell méltatnunk az eszmet, azt az impozáns, teljes erejű gondolatot, melynek fejtegetése, taglalása a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének megteremtőjévé lön.

Hogy az egyesülésben az erőnek micsoda fokozott hatványozása van lefektelve, számos példából meggyőződhetünk. Concordia parvae res crescut, discordia maxima dilabuntur. Az egyetértés hatalmasá teszi a legesekélyebb dolgokat is, egyenlenség a legerősebbeket is szétörni képes. A milyen nagy tanulság fekszik ezen példázattal első részében, annál megdöbbentőbb igazság a másik rész. És különösen ezek szembeállításából levont következtetés az, mely nekünk minden időkre szóló tanulságos eszmet szolgáltat.

A Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének is fő eszméje az egyesülés, az egyetértés ápolása. Az ország összes vendéglői, szállodai iparral foglalkozó férfainak, törekvő emberének hatalmas egyesületévé kell hogy fejlődjék ez a szövetség; kell, hogy az egyetértésben az egyesülésben rejlé nagy erővel megvalósítsa mindazon reformokat, a melyek mindeztideig a szétforgasolt erő gyengeségénél fogva csak utópia, hiabavaló ábrándszámú mentek.

Ez a szövetség kell, hogy törhetetlen bástyafalként álljon a kívülről jövő jogtalan támadások elleni védelemben és a kis embereknak, a kik magukban gyöngék, jogaik, igazai megvédekezésében. De kell, hogy igralmat nem ismerő következetességgel, mint győzelmesen előrehaladó faltörő kos mökődjék ott, hol úgy a gyöngék, mind az erősek jogainak, igazainak érvényesítéséről van szó. Mert manapság, a rettenetes verseny korszakában, a hol az életért való küzdelemben a megdöbbentő drámai jelenetek sem ritkák, a midőn existenciáik, nagy vagyonok, fényes életremények mennek tönkre csupán azért, mert az illető háta mögött nem állott erősebb hatalom, mely az egyén joga ellen törő igazságtalan támadást elháríthatta volna, ebben az időben megbecsülhetetlen az az erő mely a szövetség eszméjében nyilvánul. Ennek kell megvédelmezni a közös ezétra törekvők közös érdekeit, a közös uton járók közös biztonságát, a közös alapon állók közös boldogulását.

Sőt nemcsak az kell, hogy a szövetség védelmezzen, hanem kell, hogy előbbre is hatoljon. Nemesak azért, hogy tagjainak minél több anyagi előnyt biztosítson, hanem azért is, hogy eszményi

célok irányában is törekedjék. Mert az eszményi célok mindenkor nagy szerepet játszottak úgy az államok, mint a nemzetek életében, úgy a kis közösségekben, mint a nagy társadalmakban. A vendéglős-ipar terén ezek az eszményi célok, az ipar tökéletesítésében, annak előbbrevitelében, az ipar mezejének mélyítésében és alapos megmunkálásában állanak.

Nincs kétségünk az iránt, hogy az országos szövetség alapítóinak nemes intenciói is ezek voltak, mikor az eszme megvalósítását czelukul kitűzték. Nem kételkedünk azon sem, hogy a megalkult szövetség is azon irányban fog haladni, melyet neki az alapítók gondolkodása megszabott. Mi csupán csak azt óhajtuk, hogy a megkezdett és megszabott utról sohasem térjen le, mert így bizonyára meg fog felelni hivatásának és méltó képviselője lesz a vendéglősök érdekeinek.

De hogy e czélt méltóképen elérhesse, szükségé van az egyesek támogatására, azon szakemberek támogatására, a kiknek tulajdonképen érdekeit védelmezi. Azért intézzük e felhívást Magyarország vendéglőseire, hogy közülük minél számosabban lépjenek be a szövetségbe, hogy az minél terjedelmesebb, kiterjedtebb legyen, mert csak így fogja feladatát a legsikeresebben teljesíthetni.

Wagner József.

A kincses városból.

Lapunk egy barátja mostanában lenn járt Erdélyben és ott tanulmányozta a vendéglős-viszonyokat, különösen abból a szempontból, mely iránt a szakember leginkább érdeklődni szokott. Tőle vesszük az alábbi sorokat, melyek különösen az erdélyi főváros, a kincses Kolozsvár városának vendéglői viszonyaira vonatkoznak.

Valami idegenszerűség velt rajtam erőt, mikor berobogott velem a gyorsvonat ebbe a történelmi városba, a hol Erdély történelmének annyi emlékei állanak egymás mellett. Úgy éreztem, mintha olyan földre érkeztem volna, a hol ismerős minden fal, minden bokor, mert hisz itt is minden ház szerepet játszott abban a történelemben, mely valamikor kedvező tárgyatnak képezte.

Kocsi helyett a városi gőzvasuton robogtam be, a melynek idegen »tramvay« nevé a kolozsvári népszokás »ajvaj«-ra magyarosította.

Hosszas ott időzésem alatt alkalmam volt sok mindenféle tapasztalatokat szerezni. Különösen ami engem meglepett, az a tény volt, hogy ott a társadalom konszolidációja már valóban eszményi színvonalon áll, mert azok az elemek, melyek máshol egymásnak teljesen idegenek, szétlúznak és teljesen különböző irányban haladnak, itt közös utakat, közös célokat követnek. Hogy csak egy-két példát is említsek, — nomina sunt odiosa — elég az a tény, mely máshol hónapokig tartó szenczáczióra adna anyagot — hogy egy ottani cigányzenekar vezetőjének leányát feleségül veszi egy törvényes zéki a jegyző. Ez azonban nem elszigetelten álló tény, mert mihamar párja is akad. Egy ottani jól ismert és kedvelt kávéház-tulajdonos sógornőjének völégénye pedig vezérkari őrnagy!

És ezt a társadalmi konszolidációt, a különféle társadalmi elemeknek ezt az erős egybeolvadását legjobban tapasztaltam azon a terén, mely engem leginkább érdekelt, különösen a vendéglői és a kávéházi élet terén. Hogy egy rövid kitéréssel megvilágítsam azt, amit mondani akarok, visszapillantok Budapestre. Ismert tény, hogy a fővárosban minden társadalmi elemnek megvan a maga külön kávéháza, külön vendéglője. Hogy egészen lefoglalják

deti, hogy kultur-állam, hogy egy rangban áll a nyugati államok al, kell, hogy ezek is elismerjék egyenrangú félnek és ne tekintsek őt barbárnak.

Nekünk magyaroknak megvan az az évszázados szerencsétlenségünk, hogy rólunk semmit sem, vagy pedig nagyon keveset tud a külföld. A mit tud is, abban sincs köszönet. A külföld könyvei és folyóiratai többnyire osztrák forrásokból merítik rólunk irt ismeretéseiket, ha ugyan egyáltalában irnak rólunk. Akkor is volens-voletis átvesszik az osztrák ismertetések rosszhiszemű, hazug ferdtéseit, melyek hazánkat Ausztria provinciájának, bennünket pedig félvad, barbár népek tünetének fel. A külföld olvasó közönsége — és ott a nép minden rétege olvas — nem szerezhet más uton rólunk ismeret, mint könyvek és hírlapok útján. Mert a külföld ugynevezett „magyarjai” jobban tennek, ha egyáltalában nem adnak kik magukat magyaroknak. Az amerikai tótok, kik magukat magyaroknak vallják, s kik ott csakis e néven ismertek, sokkal megvetettebb faj, mint a kínaiak. A yankee gyűlöli, megveti ezt az olesón dolgozó, s így a munkabélt leszorító, részeges, verekedő faj, és nem is áll vele szívesen szóba. A londoni, párisi vagy berlini „magyarok”-ról sem mondhatunk sok dicsőretet. Dacára annak, hogy nyakra-főre alakítják a „magyar” egyesületeket, sem ők maguk, de még kevésbé a külföld tartja őket magyaroknak. Alig talál az ember köztük egy magyar nevűt. Az egyesület elnöke rendszeresen valami Baumann Mór, alelnök Ziegler Károly, pénztáros Trnka Flórián. Ezek a mi „magyarjaink!” Nem is nezi azokat senki magyarnak, hanem magyar honossága németeknek. Távoll áll tőlünk annak kétségbe vonása, mintha német nevű állampolgár nem lehetne jó hazafi, de hát azt ne követelje senki, hogy Baumann Mór egy külföldi ember magyarnak tartsa.

Szomorú, de való tény tehát, hogy a külföld eddig rólunk nagyon furcsa nézeteket táplált. Egbekialló közönyünk az oka, hogy eddig májden semmit sem tettünk e balhiedelmek eloszlatására. Pedig ha egy külföldi ember nálunk megfordult, a legszebb emlékeket vitte magával hazájába. Ez ország gazdag természeti szépségekben, van intelligens középosztálya, értelmes, dolgos, népe, kiterjedt vasút-hálózata, előkelő műintézetek, kifejlett irodalom és kényelmes mintaszervő vendéglő, szállói és kávéházai. Megvan — szóval — mindazon kellek, melyek egy nemzetet a kultur-államok sorába emelnek. Az eddig oly esekély idegenforgalom csak most kezd neki lendületet venni, most, hogy oly hosszú elhanyagolás után annak emelésén az intéző körök fáradozni kezdenek.

Mi természetesebb, hogy a külföldi ember, ki nálunk pár napra megfordul, s ennél fogva nem is képes viszonyainkat mélyebben és alaposabban tanulmányozni, csupán a külső impressziók után itéli meg civilizációnkat. Azon tények között, melyek az idegen szemében a nemzeti műveltség fokmérője gyanánt szerepelnek, első helyet foglal el a szálló és a vendéglő. Az idegen ember, ha Magyarországra, vagyis jobban mondva Budapestre jön, szállóban vesz lakást, vendéglőben etkezik és a kávéházban keres szórakozást. Így tesz, azaz így kénytelen tenni még az olyan nagy úr is, mint a perzsa sah. A nálunk megforduló idegen szép fővárosunkból alig lát egyebet, mint az utczaie életet, a paloták külsejét és esetleg egy-két műintézetet vagy muzeumot. Mert — sajnos — színházaink közül a külföldi vendég csak az operát tudja élvezni, no meg azt a 2—3 orfeumot és dalesarnokot, melyeket a legjobb akaratall sem lehet magyarnak nevezni. De eltekintve ettől — gyakran igen kellemetlen emlékeket visz magával a külföldi, aki meg akarja ismerni Budapest éjjeli életét, és véletlenül ilyen éjjeli dalesarnokba vagy énekes kávéházaba téved, mint ezt a 2—3 év előtt itt megfordult és egy ilyen kávéházban mindenéből kifosztott angol esefe mutatja.

Az első és legfontosabb impresszió az idegenre nézve tehát az a szálló és a vendéglő, a hol megfordul. Ha kellemes, csendes, tiszta szobát kap, ha az étellekkel, italokkal meg van elégedve, és ha e mellett nem drágák az árak, nemcsak hogy tartozkodását fogja meghosszabbítani és köztöltünk a meglegedeltes jóleső érzetével járnikelni, hanem, mint a jóllakott ember, ki az egész világot rözsas szimben látja, mindenütt csak dicsőretünket fogja zengen; barátainak, ismerőseinek országunk meglátogatását melegen ajánlani fogja, ha pedig iró, partatlan, igazságos és így mindenesetre elismerő tanulmányokat és ismertetéseket fog hazánkról írni és a külföldi lapokban közzétenni.

Látjuk tehát, hogy egy jó vendéglő többet használ hazánknak és minden országnak, mint száz olyan szubvenzió, mint milyet például a fővárosi tanács a „Budapest in Wort und Bild” című „irodalmi” vállalatnak ad, mely fővárosunk ismertetése körül egyebet nem tesz, minthogy hozza a Fektor, Baumgarten, Eulenberg és más hasonló nevű városatyák arczképét.

Meg vagyunk rola győződve, hogy vendéglősenk minden lehető megtévesz, hogy a nálunk megforduló idegenek itt jól érezzék magukat. Többet használnak ezzel magunknak, a hazai iparnak, hazánk és fővárosunk jó nevének, mintha a ma-

gyar ipar fejlesztése tárgyában összehívott gyűléseken megjelenjen. Aki szórakozás czéljából jön hozzánk, az más százakat és ezreket fog hozzánk küldeni, az iró, a tudós pártatlan ismertetést ír rólunk, a kereskedő pedig máskor is fel fog minket keresni.

Sz. J.

A legújabb adó.

A fővárosnak nem elég a 25-percentes pótdadó és minden egyéb járulka: új adómetet talál ki a polgárok még nagyobb sanyargatására. Bennünket vendéglősöket, kik magánlakásainkon kívül őrési üzlethehelyiségbért fizetünk a legérzékenyebben sújt az új adó, melyről az »E. U.« a következőket írja:

Szép újvái ajándékok kaptok, tisztelt polgártársak, a városi lakásbéradóban a polgármesterektől, tanácsától és közgyűléstől. Minden lakásbér után kétszázötven forintot féljebb három százalékol akar szedni, most csak ennyit, jövőre többet, Budapest kormánya és parlamentje.

Eszerint legjobb dolguk lesz a hajléktalanok menhelyében lakó szegényeknek, az ágyrajáróknak és a hónapos szobák bérlinek, mert csak ezek menekülhetnek az új adó fizetésétől. Azután pedig jól járnak a háziurak, amennyiben saját házukban lakván, a beválló ivenk olesóbban taksálják a maguk kényelmes lakását, mint bérlők kisebb lakásait, tehát kevesebb lakásbéradót tartoznak fizetni. De legjobbban jár, akinek vagyona adómentes papirosokban fekszik és sem kereskedést, sem ipart nem üz, hanem csak sétál, mert neki nem kell több szoba, mint amennyi a saját kényelmének felel meg. De már a gyáros, kézműves, kereskedő, fuvaros s egyéb munkája után élő családapa nemcsak kénytelen lakást tartani magának és háztartásának, hanem üzlete számára is kell bolt, műhely, raktár, pince, istálló stb., az tehát mind belekerül a nagy lakásbéradó préské.

Következőleg a mi fizetésektelen közönségünkre nézve nem egyéb, mint — fölszólítás a kivándorlásra. És meg is fog indulni a kivándorlás, ha a lakásbéréket most a város emeli föl általában, mert az a sok köz- és magánhivatalnok, aki csak kis lakáspénzből bírja megfizetni, amivel a háziurnak tartozik s most kétszázötven, három- vagy négy száz forintot fizet és mindenki, aki nincs helyhez kötve, összeszedi a sátorfáját és inkább bérel lakást Újpesten, Palotán, Erzsébetfalván, Kispesten, Budafokon, Török-Bálinton vagy Bekásmegyeren, ahol az élet is olesóbb, semhogy a városnak fizessen lakásbért s gyermekeinek ne adjon kenyeret. Mert vannak dolgok, amiket nem lehet erőltetni s a tullesztett húr szétpattan.

De a polgármester, a tanács és valamennyi előjáróság jaja, hogy neki pénz kell hivatalokra és közmunkákra s nagy a városi deficit, amelyet fedezni kell. Muszáj az adókat fölemelni, azt halljuk évek óta. Hát nem emelik évről-évre, hát nem több a bevétel, mint tavaly volt és harmadéka s azelőtt? Ki fizeti az a több jövedelmet? Tessék nem költeni többet, ha nincs. Ne tessék nagyobb urat játszani, mint amennyi mód van rá. Higgyék el a tisztelt városi mostoha apák, a nagyságos bizottsági tag urak, hogy választóik nem nagy urak, hanem igenis, gondokkal küzdő, munkájuk után megélni alig bíró, kopott kabátos polgárok. Ne vegyék ki a zsebekből az utolsó fillért.

Ki az oka a deficitnek? A polgárok vagy a klikkek? A klikkek mindenesetre, mert azok osztottak a büdzszen, hogy ennek a kerületnek annyi, amannak ennyi jusson és különböző társulatok és vállalatok nyerjék el azokat a jövedéseket, amelyekből külföldön a nagyvárosok milliókat szednek s a közközséget viselik, nálunk pedig részvénytársulatok osztokódnak rajtuk. De ha nem gondoskodtak jövedelmekről, a kiadásokban nagylelkűek tudtak lenni. Egymásnak paktumson minden megszavaztak. Mert hát kéz kezét mos, de azért a nagy mosakodásban csak a városi pénztár lett tisztább. Ami értékpapír benne volt, azt mind kitaraktítottak onnan. Most abban a pénztárban egy nagy lyuk van s ezt a lyukat egy másik lyukkal akarják betömni, a — polgárok lyukas zsebével.

És éppen most újra megválasztják a tisztelt polgártársak a klikkek jelöltjeit szemel belhunya, válogatás nélkül, ahogy kezükbe nyomják a szavazó czédulát. A választói értekezleteken hallottunk-e programbeszédet a jelölt uraktól? Meggyőződtek-e a polgárok, hogy mit ígérnek polgári becsületükre azok, kik tőlük mandátumot kérnek és kaptak, hogy jogaikat védjék és vagyonukat kezeljék? Tartottak-e beszámolót hat évi sáfarkodásukról, akik újra megbízásért folyamodnak, akár virilisták, akár demokraták? Ez nálunk nem szokás. A bizalom van és a mandátumot vaktában adják. Vak vezet világtalant s mind a ketten az Ördög-árokba buknak.

A pincézerek helyzetéről.

Minden ipar embereinek megvan a maga határozott testülete, mely az érdekek védelmezője, a közös ezélok istapólója és a közös ipari követői közérzetének fejlesztője. De még abban az esetben is, ha ugyanazon iparosok vagy más életpályán működőknek egynél több egyesülete van, azon egyesületek mindegyike közös irányt követ, közös ezélok fele törekszik, hanem nem szétluzó érdekek szerint, hanem egymás mellett küzdve, egymást segítve.

Különböző nagyságu üres boroshordók olcsó áron eladók.

Schodits A. özvegyénél
Főherczeg Sándor-utca 24.

Leere Weinfässer
von verschiedenen Größen
sind preiswürdig zu verkaufen.

— Telefon —

GROSZ ÖDÖN

szálloda, vendéglő és kávéházi személyzet
elhelyező- és mindennemű üzletek adás-
vételés közvetítésének ügyöksége

IV. ker., ujlilag-utca 18., „Ferenczy kávéház”.

Sürgőnyozsim: Grosz Ödön Budapest.

Budapest, a postabélyeg kelle.

Tisztelettel hozom a t. helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávé urak, valamint az e szakmához tartozó személyzet szives tudomására, hogy a VI. ker., nagymező-utca 7. szám alatt lévő jóhírű szálloda, vendéglő és kávéházi személyzet elhelyező irodám

IV. ker., ujlilag-utca 18. sz. alatti
elkülönített udvari helyiségekbe helyeztem át.

Midőn T. Czimednek irántam tanusított bizalmért hálás köszönetemnek adok kifejezést, egyben kérem, hogy bizalmával a jövőben is megtisztelni sziveskedjék.

Tisztelettel hozom egyben T. Czimed szives tudomására, hogy ugyanazon házban lévő volt Ferenczy-, jelenleg »Casino«-kávéházat megvettem és azt

„Ferenczy kávéház”

czim alatt bejegyezve, szeptember hó 1-én megnyitom.

Fenti kávéház átvételére egyedül csak azon czél vezérelt, hogy a Collegák közötti viszonyt szorosabbra fűzzem és helyiségekben részükre kedves »Otthon« és kellemes találkozó helyet biztosítsak. Ajánlvam magamat, maradtam teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

SZT.-MARGITSZIGETI

ÜDÍTŐVIZ

a legkiválóbb és legolcsóbb
ásványos savanyuviz
és
egészség-ápoló ital.

Kitünő eredménnyel használtatik:

köszvény-, gyomor- és bélbajknál, garat-,
gége-, tüdő- és hólyaghurtnál.

Kapható: Legtöbb gyógyszerárban, ásvány-
viz-, fűszerkeskedésben és vendéglőben.

FŐRAKTÁR:

WERNER ADOLF-nál
(FRUM ISTVÁN UTÓDA)

Budapest, II., Batthyány-utca 3. sz.

Telefon 90—97.

Főherczegi Szt.-Margitszigeti felügyelőség

Kávé!

Ajánlom kitünő minőségű kávéimat a következők igen olcsó árban:

Nyers kávé.

1 kiló Verseny-kávé (igen szép zöld)	frt 1.39
1 kiló Gyíngy-kávé	frt 1.50
1 kiló Moeca (afrikai)	frt 1.40
1 kiló Moeca (indiai)	frt 1.40
1 kiló Jáva	frt 1.60
1 kiló Jáva (igen finom)	frt 1.60
1 kiló Kuba-kávé	frt 1.70
1 kiló Cuba-Portorico	frt 1.90
1 kiló Vegyes Pörkölt kávé (igen szép és jó)	frt 1.40

4¹ - kiló postaszak megrendelésnél vidékre is teljesen bérmentve minden más költés nélkül szálltok. Kávéim tiszta és jó minőségű 10 év óta fennálló jó hírnevem kezeskedik.

Balogh László
Budapest,

Üzletek: VII. ker., Rottenbiller-utca 12.
VI. ker., Andrassy-ut 86.

DIADAL-pezsőbor

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Alapított 1801.

Legfinomabb minőségű valódi

Ménes-Gyorki

vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali- és csemege-borokat

ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir., Ő Felsége a szász és szerb király és Ő fensége Károly bajor hercegnek

udvari szállítója, szőlőbirtokos és bornyagykereskedő.

Legjobb minőségű

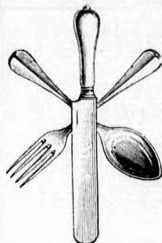
alpacca- és china-ezüstárkat

ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és orsz. érczáru gyári raktára

Budapest, IV., Klotild főhercegnő-palota.

Évőeszközök, bors- és só-tartók, leveses- és csészék, ecet- és olaj-állványok, kenyérszarkak, tálcák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

ILONA

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapesten,

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyuvíz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor és emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlott.

Ezen savanyuvíz, mely Budapesten a legolcsóbb azonkívül 1/2-1 és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan hához szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénzt és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyuvíz 2 literes parafa-dugóval elzár palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Telefon 25-57.

Ámde itt nálunk mit látunk? A pinézerek mindegyike egyesületek alakítanak, majdnem minden nap meghozza a maga egyesületét. Ebben ugyan nem volna semmi, mert miként fentebb is említettük, a közös célra törő koordinált egyesületekben semmi veszély nincs. De itten egészen más az irányzat. A mi pinézereink által alakított egyesületek homlokegyenest ellenkező célokon készülnek, ellentétes elveket követnek és az áldásos gyümölcsöket termő egyetértés helyett lanyát üt közöltük az egyenlenség.

Hány egyesületet látunk fővárosunk pinézéri társadalmában? Ime: 1. Budapesti Pinézeregyelet; 2. Budapesti pinézerek szak- és munkaközvetítő-egylete; 3. Kávészegédek köre; 4. Első magyar pinézerek asztaltársasága és a létesítendő Országos pinézeregyesület, legújabbán pedig az u. n. „Ujkoré” asztaltársaság.

Ennyi mindenféle egyesület és annyi felé lövő elv. A helyett, hogy a pinézerek csinálnának egy erős, hatalmas szövetséget illetve egyesületet, mely érdekeik megvédelmezését hathatósan előmozdítani volna hivatva, a helyett, hogy erős, egységes bástyaként álljanak az ipar ellen törő viharok elé, szétforgácsolják erőiket a számtalan, különféle nevű és célú egyesületekben és a gyöngye kar nem képes a jogok helyes érvényesítését kivívni.

Mindenkoron az egyesülés képezte azt a hathatós tényezőt, mely számos diadalnak lett kutforrásává. Ez volt ama hatalmas kard, mely lehetetlenül erős gátakat döntött össze és vitte győzelmre azt a lobogót, melyhez alig fűződött már egy-két reménysugár.

Megszívleendő tanulság ez, mely kell, hogy mindig ott lebegjen a pinézerek szemei előtt, kell, hogy ösztönözze őket, ne tördeljék szét az egynekben rejlő erőt számos hiábavaló egyesülésben, hanem alkossanak egy oly erős, hatalmas egyesületet, mely szétörheltenül egybefűzi tagjait. Egybefűzi azonban nemcsak úgy, hogy érezzék a tagok egymás iránt való kötelezettségeit, hanem kell, hogy a beavatkozás, a védelem szükségét érezzék mindannyiszor, ha az erősek erőszaka fölébe kerekedik a gyöngék jogának és elnyomni törekszik a jogtalanság a jogosságot. Ez a hatalom fogja megvédeni az ipar követőinek érdekeit mások önző túlkapásai ellen és fogja saját erejében megtalálni azt a lehatalmasabb támaszt, a melyre mindig támaszkodhatik.

Vagy például itt van a legrégebbi pinézerek egyesülete, a Budapesti Pinézeregyelet. Ennek van tudunkkal legszámosabb tagja, és azért méltó arra, hogy létszámát kepezze a többi főkegyesületnek. Ha van a pinézerek vezetői férfaiában kellő belátás, arra kell törekedniök, hogy a fentebb mondottak figyelembevételével megcsinálják a fuziót. Olvadjon bű a sok gyöngye egyesület az erősebbe, így válik majd belőle egy hatalmas eszköz a kellő célok elérésére. Ha a fentebb elősorolt egyesületek mind belé olvadnak a Budapesti Pinézeregyelebe, így jön létre egy hatalmas orgánium, mely kimondott szavának súlyt képes adni és jogainak érvényt szerezni.

Nagyon sokat írunk e hasábkon arról a nyomorúságos helyzetéről, melyben a mi pinézereink legnagyobb része tengődik. Nagy mulasztások és vétek terhelik e tekintetben a társadalmat. Nem az a legegyszerűbb gondolat-e tehát, ha a pinézerek az általános társadalmi közönyt szemben egy olyan szervet alakítanak, mely a későbbi időben képes lesz arra, hogy ennek a közönynek a jeget megtörje. Az egyesülés óriási ereje letördeli a korlátokat, gátat vet a haladó időnek és megteremtí azt a jólétet, melyre a pinézerek társadalmának annyira szüksége van. Ideje is hogy az illetékes tényezők hozzáállassanak az alapos munkához és a pinézerek hozzáállassanak helyzetük javításához!

A konyha hadserege.

Nem csekély embertömeg volt az, a mely a folyó evi október hó 11-től 21-ig megtartott frankfurti konyhaművészeti kiállítással kapcsolatos, minden modern felszereléssel és készülékkel ellátott minta-konyhában foglalatokodott. 20-25 kiváló szakácsból álló csapat állott a felmerülő igények kielégítésére és most is még igen sokan szájukkal csejtintenek az ott élvezett konyhai nyenczések emlékének.

Mialatt a kisebb konyhákban, a hol a főnök egy-két segédrel dolgozik, tulajdonképpen mindegyiknek megvan a maga kiszabott teendője, bár nem szigorúan, mert esetleg mást is végez, mint a mi kiszabva van, addig a nagyobb konyhákban a munka részletekbe van beosztva, épen úgy mint egy nagy ipartelepen. Mindegyiknek élen áll egy szakács, szabályszerűen föhatalommal. Ha most a konyha öt részre van tagolva, akkor hat szakácsnak kell lenni és pedig ezek a következők: 1. egy konyhafőnök, 2. egy saucier (mártás-szakács), 3. egy rôtisseur (pecsenye-szakács), 4. egy entremetier (főzelek- és leves-szakács), 5. egy gardemanger (éléskamara és hideg dolgok szakácsa) és végül 6. egy pâtissier (édes ételek és sütemény-szakács).

Nagyobb helyeken mindegyiknek segédje is van és ekkor a neve: chef de partie (osztályfő). Nagyobb és legnagyobb házakban azonban, mint a milyenek a nagy városokban és világ-fürdőkben az utóbbi időkben keletkeztek, nem elég az osztály vezetésére egy-két ember és ilyenkor az „osztályfő” 4-5 segédrel is rendelkezik.

A „chef saucier”-nek, a ki rendszerint az első osztályfő és rendszerint a konyhafőnök helyettese, van egy első segédje, a ki gondoskodik a remek-mártásokról, u. m. Espagnole, demiglaie, velonté, bechamel; a hig-mártásokról, u. m. madère, bordalaise, hollandaise, béarnaise, crème, tomate stb. és a naponta mártásokat rendben és készen tartja. A sauciernek kötelessége nemcsak a mártások elkészítésében áll, hanem ő készíti a főtt és sült halakat, entréket, sautékat és rendszerint azon ételeket, melyeknél a mártás a főszerepet játsza. Néhol még külön poissonier is van (hal-szakács), de mint a saucier segédje. A harmadik segéd teendője: az elrendezés, nevezetesen a champignon, az olivák, a répák, hagymácskák kikészítése, valamint kisebb főzelekek, purék és entréek, sauték és egyéb körítések kellő időre való készentartása és az osztályra való felügyelet.

A chef rôtisseur-nek tágabb munkatere van. Ide tartozik minden süttöt és sült étel. Ezért külön segédje van a broché elkészítésére, valamint a szárnyasok és a vadak előkészítésére. A második segéd teendője a fritures, a különféle süttöt dolgok. A chef rôtisseur gondoskodik a rostélyos, szárnyasok, vadak elkészítéséről, valamint a table d'hôte nagyobb darabjainak, az u. n. grosses pièces művészi előállításáról és a süllek tranchirozásáról. Néhol van harmadik segédje is a sültö mellé.

Részletesebb az entremetier működése. Levesek, főzelekek, körítések nagyobb ételeknél, tojásos és tésztaneműek, de csukor nélküli illeik őt. Egyik segéd teendője: a marmitek consommék, a levesek tartozékai. Második segédje készíti a főzelekek, purék változatos tömegét, croqueteket, melyek a sültöz járnak. Harmadik segédje is alaposan be van fogva a főzelekek passzírozása, a csészek, osztgok elrendezése által. Maga a chef entremetier sajátkezűleg ügyel fel minden csekély-ségre.

A chef gardemanger állása nagy erőt kíván, mert az ő osztályába nemcsak a nyers husok kezelése tartozik, de hideg ételek előállítása is. Ezért nagyszámú segéd van mellérendelve. Az első segéd a nagy boncherieket csinálja, azaz a nagy darab husokat föltalolja és beosztja, mialatt a kisebbeket feldolgozza. Második ember készíti a halfleteket, az előétkeket (hors d'oeuvre) és felvágottakat; a harmadik a jégcsukrényvel van elfoglalva a ki- és berakással, a rákok, sardellák és farce-okkal. Maga a chef gardemanger csinálja a hideg entréket és ezért mindig tud van halmozva teendővel, u. m. chaudiroid, aspice, pástetomok, galantin és különböző föltételeket. Azután a számos változatu cotellettek, szárnyasok escaloppéit, vadakat előkészíti a sauciernek és a rôtisseurnek. Néhol a husok eltagolására külön konyhataloló van alkalmazva. Erős üzletmenetnél még az ideoda szaladgáló „commis gardemanger”-nek is rengeteg teendője van.

A pâtissier, a ki az édes étekért (entremets sucres) felelős, rendelkezik egy glaciér-rel (jéges), a különféle jég, limonádé, szörp, bowle előállítására. Egy másik gondoskodik a különféle süteményekről, tésztaneműekről, melyben a chef entremetier is segít, ha nines más teendője. Egy gyereknek folyton dolga van, mandolák, diók stb. tisztításával a különféle desszertek számára, minőket rendszerint otthon csinálnak.

Az ilyen rengeteg terjedelmű konyha feletti áttekintés és felügyelet természetesen a sok évig tartó gyakorlat által megszerzett tájékozottságot kíván. Mert a konyhafőnöknek az első pillanatban kell tisztában lenni mindennel és azonkívül a szükségletű mennyiségek kiszámítása, a menük előírása, felállítására rendkívül igénybe veszi jártasságát. Ezért a „chef de partie”-knak is olyan embereknek kell lenniök, kikben a konyhafőnök tökéletesen megbízhatik.

Néhol, a hol a konyhafőnök roppantul igénybe van véve, külön osztályfő van a megrendelések teljesítésére és átvételére.

Hasonló az ilyen nagy konyha a gyárhoz, a hol az egyik kerék a másikat segíti. Csak az a különbség, hogy itt semmi sem megy mechanice, hanem külön izlés, gondosság, körültekintés kívánatos, hogy a konyha feladatai magaslatán álljon

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

November 16-án: **Sverteczky** Gáspár, Baross-utca 41. sz.

November 23-án: **Schreiber** Károly, huszar-utca és kerepesi-út sarkán.

November 30-án: **Pelzmann** Ferencz, „Panonia”-szálloda.

Új vendéglő. A Wesselényi-utca 9. számú házban csinosan berendezett új vendéglő nyílt meg folyó hó 10-én szombaton este, melynek tulajdonosa Hepp József ur. kinek előkelő körökben van jó hírneve. A vendéglő italai és ételei kitűnők, berendezése szép és fekvése is olyan kedvező, hogy az új szaklárás előreláthatólag nagyon jó üzletmenetet fog elérni. A megnyitás estején zsufozásig volt tele a vendéglő. A tulajdonos rokonszenves személye, nemkülönben az a körülmény, hogy az üzleti teendőkben szorgalmas neje és két nagyon dolgos és szép leánykaja: Anna és Ilonka is részt vesznek, bizonyára hamarosan közkedvelőt fogja tenni a Wesselényi-utca új vendéglőjét, mely »Zsombolya« városához van czimezve.

Rueff barátunk, ki vendéglő-szakkörökben a legnagyobb ismeretével bír, folyó hó 3-án átvette a Szervita-utak borházát és ugyanaznap meg is nyitotta. E megnyitás örömmünnepe volt különböző köröknek. A kedély a legvidámabb volt rajta, mihez nagyon járult hozzá, hogy Rueff főbőgösen gondoskodott kitűnő italokról és ételekről. A jelen voltak között ott láttuk Neusziedler Géza, Brückner József, Kis (Orient), Elm János, Hollriegel, szaklárásokat, Kocher Károly, Simon János meszárosokat, Goldberger S. kávést, Kuzelnick, Elbl, Justh, Prohászky urakat és még sok más. A szerviták borának, mely jószágáról híres, nagy konkurrencziát csinált az Első Magyar Részvény-serfőző kiváló sőre, melynek képviselője, a mindnyajunkkal jó barátságban álló Rajágh Lajos szintén jelen volt. Rueff urnak üzlete folytatásához nagyon sok szerencsét kívánunk.

Fanl János, az Ehm-féle nagyvendéglő volt sütőmestere, folyó hó 3-án a Bathory-utczában vendéglőt nyitott. A megnyitáson jelen voltak: Krist Ferencz, Skoupil és Seidl urak és majdnem valamennyi budapesti konyhafőnök, nemkülönben sok meszáros. A megnyitás nagyon kedélyesen folyt le és meg vagyunk róla gőzödvé, hogy Fanl ur sok sikert fog elérni, amit kívánunk is neki.

Az Országos Szövetség központi igazgatóságának összes szövetségi könyveit már beszerelte és a munkálatok Poppel Miklós titkár vezetésével már a legnagyobb rendben folynak.

A főkapitányság és a bodegák. A főkapitánynak a fővárosi közigazgatási bizottság a napokban tartott ülésén előterjesztett jelentése megemlékezik a bodegákról is, mondván a következőket: A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtása több oldalról képezte főszoalalás tárgyát. Ennek fogva szükségesnek tartja a főkapitány, hogy a bizottság tudomására hozza, hogy a rendőrség szigorúan ügyel a törvény megtartására és a tilalomnak érvényt is szerez mindazokkal az üzletekkel szemben, amelyeket a törvény kivétel alá nem vett. Különösen szükséges az már társadalmi érdekekből és üzleti alkalmazottak védelme szempontjából. Az élelmi cikkeket árusító üzletekkel szemben a rendőrség indokoltan lát bizonyos engedményeket, — s e tekintetben lépések is történtek már — de csak korlátozott időhatárokkal.

Új iparág. Amint erről alkalmunk volt meggyőződni, a helybeli Dr. Wagner és Társai Egyesült gyárak (IX., Timódy-utca 3. sz.) czég, mely elismert kitűnő készítményű bor- és sörmérőkeszülékei, nemkülönben jégszekrényei által a legszelebb körökben nagy hírnévnek örvend, új iparagat vezetett be, és pedig stanio- és fémburkolat (kapszli) gyártását boros, sörös, ásványvizes stb. palaczkok számára. A czég semmi költéséget sem kimélt új osztályának a legjobb és legújabb rendszerű különleges gépekkel való ellátására és cselészerű berendezésére, úgy hogy gyártmányainak kiválósága e téren is a legnagyobb mértékben lehetővé teszi a drága külföldi gyártmányok mellőzését. Reméljük, hogy hazafias vendéglőseink a honi iparpártolás elvével fogva, ebbeli szükségletüket a most említett honi beszerzési forrásnál fogják kielégíteni.

Sörkivétel. Shanghaiában székelő főkonzultátusunk legújabb jelentése felhozta, hogy osztrák és magyar sör kivételére utóbb kísérletek történtek, amelyeket nagyon érdemes volna erőlyesen folytatni. Késztelennek tartja, hogy sőreink ép úgy tért fognak foglalni, mint a német, dán és francia sörök, melyek ott jelentékeny piacot találtak.

Idéges vendégek. A következő levelet vettük: Az idéges vendégek nem kevésbé hozhatják zavarba a vendéglőst és a személyzetet, ha nem is hozhatók ki könnyen nyugodtságukból. Az ilyen idéges vendégek azt hiszik, hogy a világon nincsen tekintély rajtok kívül. Mikor belép a helyiségbe, a köpenyt, botot, kalapot sohasem lehet elég gyorsan elvenni tőle, egy hely sem jó neki, de előszertettel ül a törzszaklához, bár rajta áll a tábla, hogy »elfoglalva«. Az étlapot szitkozódva fogadja, a pinczértől ajánlott kész ételekből ritkán választ. Ha 10 perczig megvárta, akkor szerinte ő már egy órája vár. Még bosszúsabb lesz, ha a később érkezett vendég hamarabb kap, mint ő. Az ebédnél, ha valaki siet, természetes a pinczért az előbb igyekszik kiszolgálni. Az idéges vendég árgus szemekkel is ilyen alkalmokra és jaj a pinczérnek, ha rajta éri. Ha egy tuczt utjás is van előtte, de egy másikat lát valamely vendégnél és azt mindjárt meg nem kaphatja, »piszkos elhanyagoltatás«-ról panaszkodik. Ha a pinczér a kiüritett poharat látja és kérdést tesz az iránt, vajjon hozzon-e

egy másikkal, az idégesnél készen áll a felelet: »Olyan nagyon sietős?« Ha a pinczér nem kérdezi, akkor megfigyelmetlen, hanyag stb. Ezek az idéges vendégek, akik mindig sietnek, teszik a kiszolgáló pinczérnek életét gyakorta a legelviselhetetlenebbé. Ha ezek a kellemetlen vendégek ki vannak elégitve, akkor már nem sietnek, kedélyesen elidőznek még egy órát a kávénál, újságot olvasnak és skátot vagy billardot játszanak. A tapasztalt pinczér már tudja, hogy kivel van dolga és a szerint is igazodik.

A müncheni étvágyat és szomjuságot élelnek jelképezi ama statisztika, amelyet az épen lefolyt tizenegy napos októberi ünnepről állítottak össze. A »Münchener Neueste Nachrichten«-ből vesszük át a következő adatokat: Közönséges sör fogyott 1450 hl, winzi sör 1200 hl, Schotterhamelnél, a sörkirálynál fogyott 1100 hl, más 25 helyen átlag naponta 50 hl. Összesen naponta 1250 hl, tehát az egész ünnepe alatt 17.500 hl. Ha hozzászámítjuk az ökörsütést 700 hl-rel, az egész fogyasztás kerekén 22.000 hl, vagyis 2.200.000 liter, 35 penniggel számítva 770.000 márká összegbe telt ki. De ha vesszük, hogy egy harmadrésznél legalább kiemlött, ez a summa egy millió márká felé is emlékezik. A borsarnokok is hatásos eredményt értek el. Az étvágy sem volt rosszabb. Rössler, az ökörgyilkosnál leváltak 11 drb 75 mmázsás ökröt, aztán 8 disznót, 80 libát, 120 kacsaát és 160 tyukot. Azonkívül a készülekben megsütöttek 10.000 eszirkét, 70 malacozt és megszámlálhatatlan ludat és kacsaát. Elfogyott 150.000 disznóhurka a városban, míg a réten 175.690 darab,

sülthurka 55.000 pár és 320 sült malacz. Azonkívül rengeleg számú mázsa, hering, sajt gyümölcs. Az is megemlítendő, hogy 60.000 daloskönyvet, 12.000 hajtit és 3000 melltit osztottak szét.

Szerkesztői üzenetek.

Velsz Bárd, Budapest. Várjuk a régen megígért cikket — V. A. Budapest. Hogy szolgálja egészségét? — Munkanélküli családja. Cikkje — sajnalatunkra — nem áll meg a mértékén. — T. A. Zsolna. Kérjük és várjuk a folytatást. — L. N. Budapest. Hogy miért szerződött az »Ujkor« társ-szerkesztőt, kérdi őna. Nem tudjuk, de lehet, hogy azért, mert F. Gy. ur nincs tisztában a magyar helyesírás szabályaival, tehát segítőt társra szorult. — Sz. N. Budapest. »Uj« csillag tűnt fel a magyar irodalom ege. — Sz. S. ur, a Magyar G. éniusz új felelős szerkesztője. — írta ön hozzánk intézett levelében. Mit tartozik ez reánk? Egyébként Sz. S. ur teljesen idegen a magyar irodalom berkeiben, ismeretlen nagy-számú, a kiről sola senki sem hallott még semmit. Még Szinyei bácsi sem tud róla. Hogy miképen került ő a régi jövevő szepirodalmi lap élére, az örök rejtély marad. — Dr. K. L. Losonc. Várjuk a választ, de hiába. Mi az oka ennek? — B. J. Budapest. Cikkét áadtuk Emma v. ölg yi Jónás sajt- és vajkereskedő urnak tovább intézkedés végett. — Sz. J. Budapest. Hogy Kis bácsi, a »Mak khetes« tulajdonosa semmiféle idegen szót nem tűr meg vendéglőjében, jól teszi. De hogy a Roche fort-sajtot »Kabát el« sajtunk hívja, az már kissé túlzott dolog. — B. L. Kassa. Az őnt meg ne hassa! — K. Z. Zólyom. Ne oly hevesen, kis sólyom! — B. R. Soroksár. Már közzöltük. — Több kéziratról a jövő számban.

A legszebb szabásu, jól álló, tartós és finom minőségű

FRAKK-INGEK

Várady Bélánál

BUDAPEST,
IV., kishid-utca 9. szám alatt
kaphatók.

A czég készít

férfi ruhákat

valódi angol szövetekből, mérték szerint.

Jökéletes szabás! Sondas kiállítás!
Jutányos árak!

Közgyűlés!

Az „Első Magyar Részvény-Serfőződe“

t. cz. részvényesei ezennel tiszteletteljesen meghívotnak a **folyó évi november hó 25-én délelőtti 11 órakor** a társaság VIII. Esterházy-utca 6. sz. saját háza első emeleti irodahelyiségében tartandó

XXXIII. rendes közgyűlésére.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése, a kifzetendő osztalék megállapítása és a felmentés megadása.
2. Három igazgatósági tag választása.

Azon t. cz. részvényesek, kik szavazó jogukat gyakorolni akarják, sziveskedjenek részvényeiket, azok szelvényeivel együtt, az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább **két nappal** a közgyűlés előtt, a társaság pénztáránál (VIII. Esterházy-utca 6. szám I. emelet) térítvény mellett letenni, hol a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyben hagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, nyolcz nappal a közgyűlés előtt a részvényes urnak rendelkezésére állanak.

Budapest, 1900. november 10.

Az igazgatóság.

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZŐ-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, VÁCZI-UTCZA 45. SZÁM.

Elvállal olcsó és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböző osztály köztudomásu jutányos díjszabás szerint: 18, 25, 40, 60 frttól kezdve egész 400 frton tulmenő árakig; késletlen tart **holtak számára való felszerelvényeket,** ércz, fa, lakkozott s fényezett koporsókat, természetes és művirágokból készült

Koszorukat.

Hullaszállításokat eszközzel a háza és a külföld minden irányában stb. stb.

TELEFON.

Ueberrnimt schön und bilige

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirten Särgen, Grabkränzen aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Auslandes etc. etc.

TELEFON.

Csztályosrjegyek

$\frac{1}{1} = 12$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ kor.
 $\frac{1}{4} = 3$ * $\frac{1}{8} = 1.50$ kor.

„Mercur” BANK- és VÁLTÓÜZLET
 részvénytársaság

! Tévedés elkerülése végeit ! Csak Budapest, IV., Váci-utca 37. sz. (a bank saját házában).
 pontos címzést kérünk

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

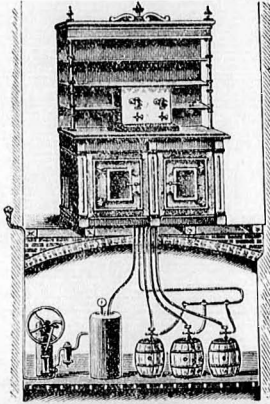
Promotor

(Budapest.)

OPPOSE.

Hirmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.
 Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =
 légnyomással és szabad. léghütővel.
 Elvállal régi készülékek átalakítását.
 Nagy választék
bor- és sör-esapokban,
 valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate
 mittelst Luftdruck
 mit patentirtem Bierkühler.
 Übernimmt die Umänderung alter Apparate.
 Auswahl
 in Wein- und Bierpipen,
 sowie aller Gattungen Pumpen.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palacszkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
 cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
 jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíthetnek.

LAKÁS
 ÉS
 ABLAK
 TISZTÍTÁS
 PADLÓ
 BEERESZTÉS
 FÉREG
 IRTÁSI
 ÉS
 POR MENTESÍTÉSI VÁLLALAT

NYÁR-
 UTCZA 34.
 TELEFON
 14-59.
 DITRICHSTEIN
 MÖR

Ürmös-szesz

a legjobb és leghíresebb a Müller J.-féle, mely már 40 évvel ezelőtt az arany
 éremmel lett kitüntetve.

Ezen kitünő ürmös-szeszszel egy percz alatt a legjobb és a legegészségesebb ürmösbor
 készíthető. Ne hiányozzék tehát ezen szesz cstermekben, vendéglőkben, borházakban és magán-
 házakban. — Étvágytalanságnál és gyomorfiájáznál egy kanállal ezen szeszből a legjobb és
 leggyorsabb kedvező hatás tapasztalható.

1	eredeti palacska	$\frac{2}{10}$ liter	1 korona	20 fillér
1	"	"	$\frac{7}{10}$	" 4 " — "
1	"	"	$1\frac{1}{10}$	" 7 " 40 "

Árak használati utasítással :

Főelárusító-hely : Cifka József Budapest, VI. kerület, Váci-körut 15. szám.
 Pinczegazdászati cikkek szaküzlete.

LEFKOVITS TESTVÉREK

es. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, ugymint: két márványlappal felszerelt fordítható tekeasztalainkat karambol- és bábjátokra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb záróeszközökkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és bab (kézil) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készíttetnek v. újakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthuzása valódi Tuffle-posztóval a legúj-nyosabban teljesíttetnek.

TELEFON.

HIVATALOS RÉSZ.

Meghívó.

A Budapesti Kávés-ipartársulat 1900. évi december hó 3-án, hétfőn, este 8 órakor Petanovics József „Metropole”-szállodájának külön-terében társas vacsorát rendez, melyre t. tagjainkat és üzleti barátainkat van szerencsénk meghívni

Budapesten, 1900. november hó.

Az Ipartársulat elnöksége:

Kemény Géza,
titkár.

Némái Antal,
elnök.

Kérelem.

Az ipartársulati iroda a legnagyobb készséggel nyújt fölvilágosítást minden a kávéipart érdeklő ügyben olyan kavés uraknak is, akik új üzletet nyitván, a tagok sorába még nem léptek be. Fölkérem ennél fogva a t. tagokat, hogy üzletük esetleges adásánál, az új tulajdonost útbaigazítás végett az Ipartársulat irodájához utasítani sziveskedjenek, — egyszersmind hívják föl figyelmét a Kávéssegédek Betegsegélyző-Pénztárára is.

Némái Antal s. k.
elnök.

Kérelem.

Az ipartársulat elnöksége fölkéri a t. tagokat hogy a kerületi pénzügyi biztosságok ellen irányuló jogos panaszukat vele szóban vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Némái s. k.
elnök.

A társasvacsorák jelentősége.

Minden hó első hétfőjén tartják a budapesti kavésok közös társasvacsorájukat, a mely ténynek oly jelentősége van, hogy arra ki kell terjeszkednünk.

A folyó hó 5-én a Drechsler-féle vendéglő-helyiségében megtartott közös vacsorán úgy tapasztaltuk, hogy az érdeklődés roppantul megcsappant, mert igen kevesen jelentek meg, úgyszólván csak a „törzs-gárda”. Már pedig ez a dolog nincs rendjén, és ideje, hogy a t. kartárs urakat ismét figyelmeztessük azokra az intenziókra, melyek a közös vacsorák intézményét létrehozták.

Osztatlan elismeréssel kell megemlítenünk azt, hogy e tekintetben az érdem oroszlánrésze Harkai Mór alelnök urat illeti, a ki ernyedetlen kitartással és fáradhatatlan tevékenységével ütötte nyélbe az intézményt, melynek manapság már közérdekű jelentősége van, különösen a kávéipart fűzők szempontjából.

Hiszen természetes dolog, hogy mindenféle téren számosan vannak olyanok, a kik bár ugyanazon élethivatás rabjai,

ugyanazon foglalkozás követői, mégis egymásra nézve teljesen idegenek. És az is természetes, hogy ebben az esetben, hiányozván a közös élethivatás helyes felfogása, a közös életcélok, életérdekeknek közös erővel helyes irányban való továbbvitele, az egyeseknek működése nem olyan hatályos, sem az egyén, sem a társadalom szempontjából. Ezt a hiányt pótolni van hivatva a társasvacsorák fontos intézménye. Az egymásra nézve eddig idegeneket, a kik különben ugyanegy foglalkozást követnek, egymással megismerteti, a közös életcélok jobb megismerését mozdítja elő. Sőt nemcsak ezt, hanem még abban az irányban is a legjobban érvényesíti befolyását, hogy azok, a kik társai egymásnak az életküzdelemben, legelőnyösebben megismerhetik azokat a módszereket, érvényesíthetik azokat az eszközöket, melyek az élethivatás, a pálya, a foglalkozás tökéletesbitésére szolgálnak nemcsak anyagi téren a jelenben, hanem a jövőbe is messzekihatólag.

A társasvacsorákon az összeharatókozó kartársak megvitattják, megbeszélgetik úgy azokat a mozzanatokat, a melyek a társadalom terén felmerülve, őket mint egyéneket érintik és érdeklik, valamint azon egyéb teendőket is, a melyek a szűkebbre vett, szorosabb értelemben értett szakipar körében megoldásra várnak.

Több ember véleménye ugyanazon dolog jobb felfogására vezet. Természetes tehát, hogy a társasvacsorák alkalmával szőnyegen rendszerint a megoldásra váró és a szakipart közelebből érintő kérdések forognak és ebből következőleg annál inkább szükséges, hogy a társasvacsorákon a szakemberek, az ipari szakférfiak minél nagyobb tömege jelenjék meg és szóljon hozzá a kérdésekhez. Mert hála Istennek, mi már rég túl vagyunk azon, hogy a társasvacsorák pusztá eszem-iszom számba menjenek; minden alkalom a közérdeknek egy-egy ünnepe, az általános boldogulásnak egy-egy előre tett megközelítő lépése.

Mondjunk-e még egyebet, ha megemlítjük azt, hogy ezeken a társasvacsorákon Némái Antal elnök, az ő lekötölező, szívélyes modorában, szellemes beszédeivel a legnagyobb mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a kérdések megoldása kellő irányba tereltessek. Ezekben a társasvacsorákon ismerhetni meg az ő geniejét a maga teljes valóságában. Ilyenkor osztt ő tanácsot, melyek igen sokat érnek a szakipar szempontjából, ezen alkalmakkor mutatkozik be a maga teljes tervező, szervező és létrehozó nagyságában. Valóban az a lelkesedés, melylyel a kedvenc

tárgyát a szakipart és a vele egybefüggő kérdéseket tárgyalja, máris nagyon sok lelkes, önzetlen barátot szerzett hányattot iparunknak, és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az ipar fejlődjék, erősbödjék és virágozzék, már a mennyire ez a mostani mostoha viszonyok között lehetséges.

Szóval Némái Antal érdemei e téren is, mint annyi sok felé, megbecsülhetetlenek és ha hű hivel, jóakaró akarunk lenni a szakiparnak, csakis azzal végezhetjük, hogy bárha minél több ilyen követője, barátja lenne iparunknak.

A kavés urakat pedig kérjük, hogy tekintve a társasvacsorák intézményének nagy jelentőségét, azt minél szélesebb mederben ápolni kedves kötelességüknek tartassák.

Wagner József.

A Budapesti Kávés-ipartársulat rendes társasvacsorája.

Hétfőn, folyó hó 5-én, este 8 órakor gyűlekeztek az ipartársulat tagjai Drechsler Béla kartársunk Andrássy-úti nagyvendéglőjének emeleti nagytérképében, hol gyönyörűen díszített patkóalaku asztal fogadta, az ezáltal érthetetlen okokból aránylag csekély számú vendégeket. E körülményre lapunk más helyén terjeszkedünk ki.

A jelenvoltak névsora a következő: Némái Antal elnök, Harkai Mór alelnök, Berger Leó ellenőr, Kemény Géza titkár, Brück Károly, Weingruber Ignác, Drechsler Béla, Bokros Károly, Arvay Ottó Ede, Gruber Károly, Blau A. Ignác, Klein Ignác, Piatnik Nándor, Reisner Gyula, Mandl Albert, Fleischmann Gyula, Bronner Miksa, Glasner Arnold, Glasner Ede, Holländer Mór, Glázer Fülöp, Gebauer József, Spitz J., Fischer Miksa, Krausz Géza, Schwarcz Béla, Kiss Lajos, Kohn Bernát, Kaiser Miksa, Lappert Antal, Winter M. A. saksajtó részéről: Halász István, F. Kiss Lajos szerkesztők.

Némái Antal elnök a felköszöntők sorát körülbelül a következő szép és osztatlan figyelemmel hallgatott beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt Uram!

Annai bizonyos, hogy az embernek joga van élni, de maga a lét jogosultsága még nem elég ahhoz, hogy az ember megélhessen. Nagyon sok küzdelemmel és kínódással változatos az emberi élet, különösen napjainkban, mikor a nehéz viszonyok, az áldatlan konkurrenzia és egyéb tényezők káros behatása folytán oly nehéz a mindennapi kenyér tisztességes módon való megkeresése.

Ha az ó-testamentum tanítása szerint Ádám apánk nem lett volna olyan falánk, ugy most talán nem kellene nekünk annyit küzdeni és a mostanság legakutabb kérdéssel, a házbérével törődni. Mikor az Úr — a biblia tanítása szerint — Ádámot és Évát a paradicsomból kikergette, azzal büntette őket, hogy kenyéroket az előbbi gondatlan élet helyett véres verejtékkel kell azután megkeresniök. Ez a büntetés osztályrésze lón az egész emberiségnek. Véres verejtékkel kell tehát küzdenünk a betevő falatért, emellett jövőnkrol is gondoskodnunk kell, sőt ez családunk érdekében szent kötelességünk is!

Sohasem itéltem el a jövőről való gondoskodás eszméjét, most sem teszem ezt. Sohasem lehetett mindenki egy közös cél érdekében egy kalap alá vonni, ez okból tehát az Ipartársulatunk segélyalapját, melynek létrehozását Harkai Mór alelnök pendítette meg, épen olyan fontos, mint az Orsz. Nyugdíjintézet, melynek zászlóját Bokros Károly ur lengeti.

Felhívom az önképző segélyalapunkra, mely ma még csekély ugyan, de remélhetőleg közadakozás útján hamarosan emelkedni fog. Ez ügy érdekében körlevélben fordultunk már az iparunkkal összeköttetésben álló különböző iparágak képviselőihez, nem minden eredmény nélkül. Eddigélre már a következő cérek és magánosok tettek nagyobb adományokat: Hoffmann J., Lappert Antal, Seiffert Henrik és társa, Zwack I. és társa, Dreher Antal, Glasner Miksa, Sacellary György, François és társa, Piatnik Nándor stb. E nemes adakozók üdvére emelem poharamat ama kivánsággal, hogy szép példák minél több követőre találjanak. Eljének!

Ezután Harkai Mór alelnök eseteli lelkes szavakkal a társasvácsorák előnyeit, kérve a jelenlevőket és azokat is, kik távol vannak, hogy karolják fel a közhasznú intézményt; majd Kemény Géza, az Ipartársulat ambiciózus tükirja számol be röviden az Ipartársulat működéséről és arról, hogy másnap az Orsz. Iparegyesület tárgyalja az új szabályrendelet tervezetét. Közi továbbá, hogy a legközelebbi társasvácsora Petánovits József úr „Metropole”-szállóiban lesz. Ezután az egész társaság Leitner Henrik új ipartársulati tag „Polies Caprice” mulatójába tért, hol az előzőleg igazgató több páholyt becsatolt rendelkezésre. Előadás után az újonnan megnyitott pompas felikertben intézkedett Bokros Károly ur a Törléy-Talisman-bateriák felvonulása iránt, hol a társaság még hosszabb ideig volt együtt.

A kávésegedek karácsonyfájának alapjára 10 kor, 52 fillér folyt be, mely összeggel együtt az alap végösszege: 583 kor. 98 fillér.

Kávéházi élet vidéken.

A kávéház a demokrácia intézménye. Épügy mint az ömbusz, a lóvasut vagy a villamos, szóval a közúti társasoké. Mert a vasut már nem az, legalább nálunk nem. A villamos kocsi lerömböl minden társadalmi különbséget és nem tesz különbséget ur és szolga, gazdag és szegény között. Miniszter és diurnista, tőkepenész és nap-szamos egymás mellett ülnek vagy szoronganak, ha hat krajczárjukat lefizetik. A vasuton már másként van. Akinek sok a fölösleges pénze, vagy nem akar akármilyen ember társaságában több órát tölteni, első osztályú jegyet vált, a közép-osztályú másodikot utazik, és a „miseria plebs contribuens”-nek, a népnek marad a harmadik. Így alkalmazkodik a vasut a társadalmi osztályokhoz. De a rangnak és pénznek még nagyobb kiváltságokat is osztogat a vasut. Minisztereknek és más magas állású egyéneknek hivatalból jár ki a különvonal, vagy legalább külön kocsik, de pénzért megkaphatja ezt bárki más is, már t. i. az, akinek futja, mert az ilyen kissé drága mulatság. Amerikában persze egész másként áll a dolog, mert ott épügy, mint a társadalomban, a vasuton is ismeretlen az osztályok intézménye. Az „Egyesült-Államok” élnoke, ki oly országnak, a mi fogalmaink szerint, ura, az ottani fogalmak szerint első szolgálja, mely ország tizenhétzete akkora, mint Ausztria és Magyarország együttvéve, ha utazni akar, nem kap különvonalat, de még külön kocsit sem, hanem kénytelen alkalmazkodni csak úgy, mint a legutolsó utcai cipő-tisztító, a vonatok menetrendjéhez, és kénytelen megelégedni olyan társasággal, amelyet a véletlen juttat neki. Külön vonatokat pénzért sem lehet kapni, mert ezt az amerikai vasuti intézmény, amely teljesen demokrata, nem ismeri.

Ilyen nálunk a kávéház is. Napi munkája végzetével, egy teremben, néha egy asztal mellett, fogyasztja megszokott fekete kávéját és olvassa kedvence lapját a milliomos és a szerény üzleti alkalmazott, a gróf és a kereskedő vagy iparos, az előkelő, gazdag ügyvéd és a szegény egyetemi hallgató. A pénzér előtt minden társadalmi állás, rang- és vagyonkülönbség elenyészik és egy fogalomná olvad össze: vendég. Aki a kávéháza bejött, ott semmi más, csak épen vendég, kinek, ha megrendelete feketéjét, legyen ur vagy szolga, gazdag vagy szegény, épügy van joga gyors kiszolgáláshoz és a frissen érkezett külföldi lapokhoz, mint bárki másnak, ki vele ugyanazon kávéház füstös levegőjét szívja.

Fővárosokban — hála Istennek, nálunk is — van még (vagy már?) kávéházi élet. Igaz, hogy egyes társadalmi osztályok itt is különválnak, alakítanak kaszinókat, klubokat, köröket, de azért bátran elmondhatjuk, hogy például Budapesten minden ember jár kávéháza. Kivételet talán csak a „felsőbb tízezer”-nek nevezett főrangú osztály képez, mert ez a maga „Nemzeti” és „Gentry-

Casino”-jában teljesen elzárkózik a nem egyranguakkal való érintkezéstől. De van például az újságíróknak is egy-két köre, azért a legtöbb újságíró állandó alakja az éjjeli kávéházaknak. Az igazi újságíró tanyája a kávéház, itt tölti idejének nagy részét, mert itt hall és lát sok olyan dolgot, melyekről a körnek a világtól elzart helyiségeiben tudomást nem szerezhetne. Ézt néha sokkal ziv-vebben dolgozik a kávéház zajos légkörében, mint a csendes szerkesztőségben vagy plane — a körben. Van a lipótvárosi tőkepenészeknek is kaszinójuk, van minden foglalkozás- és rangbeli egyéneknek köre vagy clubja, de azért ezeket is többet lehet a kávéházban látni, mint a clubban.

Másként áll azonban a dolog a vidéken. Ott kávéházi életéről — ugyszólván — szó sincs. A vidéki kávéházak többnyire kongának az ürességtől, mert ezeknek egyedüli vendégei a városban megforduló kereskedelmi utazók — végcérek — és olyan emberek, kiket egy casino vagy kör sem hajlandó kötelékébe felvenni.

Ami a vasutonak az osztályok intézménye, az vidéken a casino és kör. A társadalmi, vagyoni, sőt — horribile dictu — vallási különbségek mérlegetője, a társadalmi separatio kifogyószéke, az osztály- és felekezeti gyűlölet szülője és szülőltje.

Gombamódra keletkeznek és szaporodnak vidéken a casinók és körök. Keletkeznek az együttérzés, a testületi szellem erősítésének örvé és jelszava alatt, tényleg azonban az alacsonyabb ranguaktól való elzárkozás és különválás vágya lelestei őket.

E tekintetben első sorban a casinók érdemelnek említést. Milyért egy kis vidéki városkában tiznél több honoráczió telepszik meg, vége van a bekés egyetértésnek, szűk lesz a füstös, de kedélyes vidéki kávéház négy fala és megalakul a casino. Disz- vagy tisztelbeli élnokek a környék egyik főrangú birtokosát választják meg és tagjai lesznek a helybeli intelligencia képviselői: ügyvédek, orvosok, a gyógyszerész, jegyző és néhány gazdagabb kereskedő. Jól értsük meg: csak a gazdagabb kereskedő. Nem minden tehát a casinók fennállását az az érvelés, hogy a casino a „művelt” elemek találkozó helye, mert — bár eszünk ágában sincs a kereskedőtől a műveltség lehetőségét elvitatni — lehetnek a casino tagjai olyan kereskedők is, kik pénzükkel mással díszkedni nem tudnak. A szegény kereskedő és iparos ellenben a körökből ki van zárva, ha oly művelt is, mint maga a — községi jegyző. Ezeknek elég a kávéház füstös levegője is.

Sokkal veszedelmesebbek azonban társadalmi szempontból az úgynevezett „körök”. Kissé tulzottnak látszik talán e kijelentés, de mindjárt jogosultnak fogjuk találni, ha szemügyre vesszük ezeknek a köröknek csak pusztá neveit is. Nincs az a község, melynek nem volna „Katholikus köre”, „Katholikus legényegylete”, „Reformatus asztaltársasága” vagy „Izraelita dalköre”. Szóval, külön mulatnak a katolikusok, külön a reformátusok és külön a zsidók. Ha az egyik valami mulatságot rendez, dehogyan menne el oda a másik „kör”-ből csak egy is. Ha meg is, csak „nézni” megy, mint ahogy mi szoktunk a kuriozitás kedvéért a parasztlakodalmakra menni.

Ismerek egy vidéki várost, hol a polgárság három kasztból áll: urak, polgárok és zsidókból. Mi természetesebb, mint hogy mindhárom kasztnak legyen egy-egy köre, hol egy kis különbség miatt egyik polgár a másiktól elzárkózik. Van „uri-casino”, „polgári kör” kettő is, egy katolikus és egy református, és végül a „Poel Cédeke”.

Mily más a kávéház barátságos légköre! Olyan helyen, melyben még nem ütötte fel fejét a „kör”-lernal hidraja, és — ilyen, sajnos, ma már nagyon kevés van — napi munkáján tényleg összejön a városka polgársága a törzskávéházban, kiki hajlama szerint keres magának társaságot, egyiket a megszokott tarokk-párti vonzza, másikat a sakk-játssza, harmadik meg nyegedik nyugodtan sörözik, az ötödik asztalnál anekdotáznak, de azért mindnyájan békében megférnek egymás mellett, mintha egy nagy család közös tagjai volnának. Ez a kávéházi élet hatása, mely — sajnos — vidéken ma már nagyon hanyatlófében van.

Nem kell azonban az említett körökkel összevetészeni a jétékonysági egyleteket és olvasó-köröket. Ezeknek kulturális céljai vannak, működésük tehát áldásos. Az összetartozás érzetének fejlesztése mellett időt enged tagjainak a kávéház látogatására is, mert nem igyekszik ennek helyét pótolni. Az olvasókör szellemi szórakozást nyújt tagjainak, a kávéház pedig pihenést és üdülést.

Mindakettő demokrata-intézmény, mert nyitva áll mindenki részére. Vajha a haladó kör szelleme első sorban a casinók és körök intézményét seperné el; ez volna az első lépés a demokrácia felé.

Szalay József.

Az új szabályrendelet-tervezet az Országos Iparegyesületben.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai nov. 6-án délután, Thék Endre ügyesületi alelnök élnoke alatt, együttes ülést tartottak, melynek

tárgya: a székesfőváros részére a fogadó, vendég-lős, káves és pálinkamérő iparokra vonatkozólag készített szabályrendelet-tervezet tárgyalása volt.

Jelen voltak: Gelléri Mór igazgató, Glüek Frigyes igazgatósági tag, előadó, Kemény Géza, a Káves ipartársulat tükirja, előadó, dr. Soltész Adolf, orsz. iparegyesületi tükir, Gundel János, Gyöcsy Béla, Harkai Mór, Kugler Henrik, Förster Konrad, Grünwald Mór, Steiner Lipót, Barth Gyula, Mezey Béla, Tigramann Nándor, Sztanov Miklós, dr. Solti Ödön, F. Kiss Lajos szerk., Illits József, dr. Andor Endre, Molnár Mihály, Halász István, „A Vendég-lős” szerkesztője, Beutum Ignác, Lázár Pál, Wilburger Károly, Müller Antal.

Elnök megnyitja az ülést és felkéri Glüek Frigyes igazgatósági tagot, mint a kérdés előadó-ját, előadásának megtartására.

Glüek Frigyes, a budapesti Vendég-lős-ipartársulat részéről a következőket terjeszti elő:

Milyen tisztelt Igazgatóság! Tisztelt Szabótervezet!

Engedjek meg, hogy a megtisztelő megbízatás-ért köszönetemet nyilvánítsam.

Örömmel teszek eleget, mint ezen szakmához tartozó iparos és ugys mint az Országos Iparegyesület szerény munkása.

A budapesti székesfőváros tekintetes tanácsához, a jog-, ipar és rendészeti ügyosztály előterjesztése a fogadó, vendég-lős, sörház stb. iparokra vonatkozó szabályrendelet új megállapítása ügyében van szerencsém ismertetni, hogy az előterjesztés történeti előzményei már 1885. évben megindult mozgalom volt a kávémerők részéről, kik különösen sérelmesnek tartották, hogy a tekezés, valamint a kártyázás a kávémeréseket teljesen be lett tiltva és miután a közgyűlés 1887. évi május hó 18-án hozott határozatával a kávémerőket ezen kérvényükkel elutasította, a legfelsőbb helyre fordultak szerelmük orvoslása végett.

Ó Felsőge, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz küldötte le a legmagasabb kézjegyzésre mellátott folyamodványt, a ki viszont a főváros közönségéhez újabb tárgyalás végett leküldte, kijelentve, miszerint méltányos és észszerűnek tartja a sérelmek oly módon és azon mértékig leendő orvoslását, hogy a közérkölség és közbiztonság ne veszélyeztessék, a szegényebb sorsú néposztály jogosult igényei is kielégítést nyerjenek.

Ezen leiratban felhívta egyúttal a miniszter ur a közönség figyelmét arra, hogy miután az italmérés a főváros területén a kir. kisebb haszonvételek sorába tartozik, a fogadó, vendég-lős, korema, sörház és pálinkamérési ületek gyakorlása nézve fennálló szabályrendeletek az említett ületekre vonatkozó intézkedései az 1884. évi XVII. t. c. z. 183. §-anak f) pontjába ütköznek és miután abban a gyakorlati élet követelményei folytán amugy is több módosítás kívánatos, szükséges volna az italmérési ületekre nézve külön-külön szabályrendelet alkotni s ez alkalommal a kívánatos módosítások is eszközölhetők lennének.

A miniszter ur ezen leirata folytán, valamint arra való tekintettel is, hogy időközben a fennálló szabályrendelet egyes rendelkezéseinek homályos-sága az iparhatóságok és rendőrség között hatásköri összeütközésekre szolgáltatott okot, megindultak a tárgyalások a fennállott szabályrendeletnek módosítása iránt.

Ezen tárgyalások eredményeként a közgyűlés 1888. évi június 20—21-én a kávéházak és kávémerésekre új és külön szabályrendeletet állapított meg, melyről Kemény Géza ur ugys is külön ismertetést fog adni.

A fogadók, vendég-lős, korema, sörházak, pálinkamérésekre a regébbi 743/83. kgy. sz. szabályrendelet intézkedései maradtak érvényben, a közgyűlés azonban 1889. évi április hó 10., 11-én 429. sz. a hozott határozatával a zenelési záróart ugys ezen ületekre nézve éjféltőlani 1 óráig kiterjesztette.

A közgyűlés 1895. évi decz. 11—12-én 1427. sz. a hozott határozatával kimondta a zenelés kiterjesztését, a kereskedelmi m. kir. miniszter ur 1896. évi június hó 28-án 41831. sz. a. kelt leirata szerint ezt jóvá nem hagyta.

Ezen leiratot a közgyűlés nem vette tudomásul, hanem az ügyet Fridvaldszky Sándor bizottsági tag ur részéről tett indítványval együtt, mely a dobbal és rézfuvó-hangszerral való éjjeli zenelésnek ugyancsak a miniszteri leiratóban foglalt indokok miatt leendő korlátozása érdekében 743/84. kgy. sz. a. alkotott szabályrendelet 10. és 24. §-ának módosítását célozta, oly felhívással adta ki a tanácsnak, hogy az illetékes szakbizottmány meghallgatása mellett legyen ez ügyben újabb indokolt előterjesztést.

Ezen előzmények után még számos más tárgyalások azon meggyőződésnek adtak helyet, hogy mindkét szabályrendelet elavult s azok nemcsak egyes részekben, hanem teljes egészükben gyökeres átdolgozást igényelnek s hogy ezen ügy oly módon szabályoztassék, hogy a közönség érdekeinek szem előtt tartása mellett az iparosok léteérdekei is kielégítést nyerjenek s végül, hogy az esetre, ha azon társadalmi és hatósági mozgalom, mely az idegen-forgalom emelése érdekében megindult,

eredményes lesz, az emelkedő idegen-forgalom ezen iparagat már helyes alapokon s az ehhez fűződő igényeknek megfelelőleg rendezve találja.

Ezen ügyosztályi előterjesztést szem előtt tartva, a fogadó, vendéglő, kocsma, sörház- stb. iparoknak rendezése ügyében a szabályrendelet tervezet elkészült.

A budapesti vendéglős-ipartársulat nevében bejelentem, hogy a szabályrendelet elkészítése alkalmával a jog-, ipar- és rendészeti ügyosztály egyes kívánalmainak helyt adott, ennél fogva a szabályrendelet teljességben elfogadtuk és kéri a tekintetes Országos Iparegyesületet, hogy a szabályzatnak a fogadó, vendéglő, kocsma és sörházra vonatkozó részét a magy. kir. kereskedelmi miniszteriumhoz pártolólag szíveskedjék felterjeszteni.

Kemény Géza, a Kávés-ipartársulat titkára, a kávéspár szempontról szól hozza a javaslatához, Gelléri Mór igazgató a budapesti és környékbeli szikvizgyárosok ipartársulatának kívánságait ismerteti.

A tervezet pontonként tárgyalván, a 3. §-nál Kemény Géza a következő javaslatot terjeszti elő:

A 3. §-ban kimondandó, hogy a folyamodó fél személyi megbízhatóságát legalább egy évre visszamenőleg legyen kötelei igazolni. Ezzel eleje vetetnek olyan esetek előfordulásának, hogy a vidékről beköltöző elemek néhány heti ittletükről erkőlő bizonyítványt produkálva, iparendélyt nyerhessenek.

Gelléri Mór igazgató, dr. Andor Endre, Glüek Frigyes, Sztanoj Miklós, Lázár Pál, Thék Endre elnök és Gundel János felszólalásai után a kávéspár-iptársulat indítványához az értekezlet hozzájárul, ezenkívül Gelléri Mór indítványára kimondja, hogy az iparendély kiadása előtt az ipartársulat véleménye a folyamodó szak-képzettségére nézve meghallgatandó.

A 7. §-nál, a mely arról szól, hogy az iparendély megtagadandó, ha azon helyiség, melyben ezen üzletnek bármelyike gyakoroltni szándékoztatik, templomtól, iskolától, kórháztól vagy közhivataltól legalább 100 méternyre nem fekszik, — Kemény Géza, a Kávés-ipartársulat nevében a következő előterjesztést teszi:

A 7. § utolsóelőlő sorában a »közhivataltól« szó kihagyandó, a 100 méterben megállapított távolság pedig 50 méterre lesz állítandó.

A székesfővárosban, ahol ezer meg ezer kocsi robajja veri föl az utcázt, ahol a csendet — a mely nincs — megzavarni nem lehet, ahol a vilamos vasutak éles csegetése ezer méter távolságra is elhallatszik; nem lehet ebben a tekintetben rideg álláspontot helyezni, amint hogy a 48543/99. sz. belügyminiszteri rendelet sem a székesfőváros viszonyait szerint készült. A tapasztalat épen azt mutatja, hogy nálunk különösen a templomok, középületek környékén keletkeztek és állanak sűrűn egymás mellett a kávéházak és vendéglők. Elég e tekintetben példa gyantán a Mária Terézia-teret és a terevárosi plébániatemplom környékét felemlitenünk. Ezekben a helyeken aligha van még a 100 méter távolság, de sőt ez talán még 50 méternél is kevesebb: mégsem volt arra sohasem eset, hogy valamelyik templomban az istentiszteletr egybegyűlt hívek megbotránkozni lettek volna kénytelenek. De nemcsak nálunk, a külföld minden jelentékenyebb városában találunk a templomok és más középületek közelében vendéglőket, kávéházakat. Így a hozzánk legközelebb eső Bécsben a Szent István-ter valóságban be van népesítve ily üzletekkel és soha még senkinek eszébe nem jutott ezen üzleteket megrendszabályozni vagy onnan eltávolítani. Főlöszleg tehát a távolság mennyiségileg való meghatározása, de mert a miniszteri rendelettel szemben kényserhelyzet előtt állunk, elégséges az 50 méter oly határozott kijelentéssel, hogy ez a távolság csak arra az utcára és arra az irányra vonatkozik, amerre az illető középület főbejárása a nyílik.

Az értekezlet ehhez a javaslatához hozzájárul.

A 9. § b) pontjához Kemény Géza előterjeszti a Kávés-ipartársulat következő módosítását:

A 9. § b) pontjában (2. sor) az »izigleni« és »leszarmazója« szavak közé — az 1884. évi 17. t.-cz. 40. §-ának megfelelően — a »kiskoru« szó felvendő.

Az értekezlet hozzájárul.

A 14. §-nál, a mely szerint a fogadós tartozik arra felügyelni, hogy a vendégeinek rendelkezésére bocsátandó szobák tiszták és egészségesek legyenek, valamint tartozik gondoskodni arról is, hogy segédei és eszédei a vendégekkel szemben előzékenyek legyenek s egyáltalában arra, hogy az előírt közegészségi, köztisztasági és rendőri szabályok megtartassanak, Gelléri Mór megjegyzi, hogy egészséges szobák nincsenek. Javasolja, hogy e helyett ez a kifejezés tetszők: »az egészségügyi követelményeknek megfelelők«.

Glüek Frigyes hangsúlyozza, hogy a szabályrendeletben a fogadósok nem csupán kötelei ségeiről, hanem jogairól is kellene gondoskodni, tekintettel arra, hogy fogadósok a vendéggel szemben fennálló követelése ma alig van biztosítva.

Dr. Andor Endre elismeri, hogy ez kívánatos, de nem hiszi, hogy foganatosítható.

Gelléri megjegyzi, hogy mint kívánságot föl lehet venni azt, hogy a vendéglős kötelei ségein kívül a közönséggel szemben való jogai is alkalmas módon és alkalmas helyen preciziroztassanak. Dr. Andor óhajtja, hogy erre nézve utólag konkrét javaslat terjesztessék be.

Gundel János fel minden új szabályrendelettel.

Az értekezlet elfogadja az indítványokat, s felkéri Glüek és Kemény urakat, hogy konkrét javaslatot szíveskedjenek kidolgozni és utólag benyújtani.

A 16. §-nál (a vendégszobáknak jó zarákkal kell ellátva lenniük) Glüek Frigyes utal arra, hogy ez a szakasz zaklatásokra adhat alkalmat.

Lázár Pál a jól működő zár kitétt ajánlja s dr. Andor, Gundel és Sztanoj felszólalásai után Lázár módosítását elfogadták.

A 27. §-nál — a mely szerint az államrendőrségnek joga van közbiztonsági vagy közkerélségi kifogás esetén zárórt megállapítani, de ez a határozat a tanácssal közlendő, — Kemény Géza a saját nevében azt a módosítást javasolja, hogy az ilyen határozat ne a tanácssal, hanem az előjárósággal legyen közlendő.

Gundel felszólalása után Kemény javaslata elfogadtatik.

A 28. §-nál Kemény Géza a Kávés-ipartársulat nevében a szakaszok oly értelmű módosítást kéri, hogy vegyes zenekarral éjjeli 12 óráig lehessen zenéltetni. Ezen időpontig az utcai élet, a közlekedés oly élénk, hogy az ezáltal okozott zajt a zárt ajtók mellett való zenélés meg sem közelíti.

Sztanoj Miklós felszólalása után Lázár Pál olyan módosítást indítványoz, hogy 11 óráig bármilyen, 11 től 1 óráig csak vonós zenekar játszassék.

Az értekezlet ehhez hozzájárul.

A 29. §-nál Kemény Géza a 7. §-nál elfogadott módosításnak megfelelő módosítást javasol. Az értekezlet hozzájárul.

A 31. §-nál, a mely szerint kávéháznak csupán az az üzlet tekintetik, mely utcai földfeletti helyiségben gyakorolttatik és a mely helyiségnek a vendégek befogadására szolgáló része a mellékhelyiségek (anyagkamra, konyha, illemhely stb.) nélkül legalább 150 □ méter alapterülettel és 4 méternyi magassággal bír s jól szellőztethető, s a melyben legalább két rendes nagyságú tekeasztal folytonosan a közönség rendelkezésére áll, kivéve a kül-teleken és szállodákban levő kávéházakat, melyekben egy tekeasztal is tartható, Sztanoj Miklós azt kívánja, hogy a terület ne legyen megjelölve, csupán a tekeasztal köttessék ki.

Lázár Pál felszólalása után az értekezlet az eredeti szöveg mellett foglal állást.

A 33. §-nál Kemény Géza a Kávés-ipartársulat következő módosítását terjeszti elő:

A 33. és 38. §§-okban kimondandó, hogy minden üzlettulajdonos tartozik a nevét vagy czeget feltüntető táblát az üzlet utcai homlokzatára kifüggeszteni, hogy ezáltal is könnyebb és hatható-sabb legyen a hatósági ellenőrzés.

Az értekezlet a módosításához hozzájárul.

A 35. §-nál, a mely arról szól, hogy kávéházban mint pénztárosnő egy és ugyanazon időben csak egy nő személy lehet jelen; továbbá, hogy a pénztárosnőnek szigorúan tilos a vendégek között szórakozás czéljából időzni, azokkal együtt étkezni, inni s asztalaikhoz odaülni, Kemény Géza azt javasolja, hogy ugyane tilalom a vendéglő pinczérnőkkel szemben is kimondassék.

Sztanoj azt kívánja, ne tiltassék meg, hogy két pénztárosnő is tartózkodjék a helyiségben, mert ez gyakran szükséges.

Gelléri megnyugtatója, hogy e részben nem lesz nehézség, mire az értekezlet eloadja Kemény javaslatát.

A 36. §-nál — mely felsorolja, hogy a kávémerésekben milyen italok szolgálhatók fel — Grünwald im indítványozza, hogy szikviz, gazeuse és savanyuviz felszolgálása is megengedtessek.

Az értekezlet elfogadja a javaslatot.

A 44. §-nál, a mely szerint pálinkamérsi üzletekben tilos az italmerési engedély tárgyát képező szesz italokon kívül bármínemű főzetek (thea, grock stb.) avagy bármínemű ételek és italok (szódaviz, malnaszörp stb.) kiszolgálása, Gelléri bemutatja a szikvizgyárosok ipartársulatának felterjesztését és utal arra, hogy ennek a szakasznak alkalmazása egyenesen káros következményekkel járna.

Javaslatá értelmében az értekezlet azt a kívánságot fejezi ki, hogy a pálinkamérésekben szikviz, gazóz és savanyuvizek kímérése is megengedtessek.

A 47. §-nál, a mely büntetést állapít meg azal szemben, a ki az iparendély elnyerése előtt megkezdé üzletét, Glüek Frigyes kifejti, hogy e rendelkezés alól kiveendő volna az az eset, midőn egy már fennálló üzletet egy új tulajdonos vesz át. Kemény Géza megjegyzi, hogy az előjáróságok mindig méltányosok szoktak lenni.

Thék Endre elnök előterjesztésére az értekezlet kifejezi azt a kívánságot, hogy valamely átmeneti intézkedésről gondoskodás történjék.

Az 55. §-nál, a mely büntetéssel sújja az üz-

Saját készítmény.

Kivonat ruha-áruházam árjegyzékéből.

Különösen figyelembe ajánlom, hogy a ruhák legnagyobb része honi gyártmány és tiszta gyapjuszövetekből készül.

Férfi-öltönyök	frt 12, 14, 16, 18 és felj.
Férfi-felöltő	» 12, 14, 16, 18 » »
Loden v. teveször-havelok	» 8, 10, 12, 14 » »
Nadrágok	» 4, 5, 6, 7, 8 » »
Piqué-mellény	» 2,50, 3, 4, 5 » »
Divat-szöv mellény	» 4, 5, 6, 7 » »
Bársony mellény	» 5, 6, 7, 8 » »

Vidéki megrendeléseknél a kabátoknak mellbőség és anadrágnak belső hossza kitüntetendő.

Lukács Gyula,

ezelőtt Krausz Lipót és fia,
IV. ker., Kossuth Lajos-utca 18. szám,
az »Üvári kávéház« mellett.

Alapított 1864.

DORN FRIGYES

rézműves

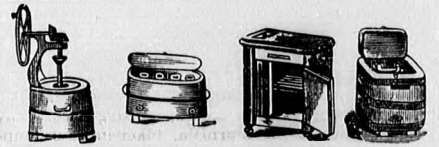
Budapest, VII., Rombach-utca 8.

Ajánlja magát vendéglők és kávéházak

konyha-berendezésére,

réz- és vas-edények czinezésére, és minden e szakmába vágó munkák elkészítésére.

Javítások pontosan eszközöltetnek.

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5
Raktár:
VI, Teréz-körut 8.

DOMINO sec
PEZSGÓ

PÁRISI VILÁGIÁLLÍTÁS
1900
ARANY ÉREM

IRODA:
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINI BRAUN A.
GYÁR: YELENCE FEHER M

ettulajdonost, ha részeg vendégének, részegségét tudva, szeszes italt ad, Glück a szakasz kihagyásával javasolja.

Az értekezlet ezt a javaslatot elfogadja.

A tervezet többi része ellen nem volt észrevétel. Kemény Géza a Kávés-ipartársulat nevében köszönetet mond az Országos Iparegyesületnek, hogy az ügyet felkarolta.

Thök elnök az egyesület nevében köszöni a képviselt ipartársulatok érdeklődését és az ülést berekeszti.

A „Borsszem Jankó“-ról.

Kávéházi szempontból igen nagy jelentősége van azon kérdésnek, hogy a kávéháztulajdonos micsoda irányú és szellemű lapokat járasson.

Természetes, hogy ennek a kérdésnek eldöntésénél a szubjektív szempont, vagyis a kávésnak egyéni megítélése nem lehet irányadó. Nem lehet pedig azért, mert a kávé nem maga olvasza újságjait, hanem a kávéházába járó nagy közönség, ez a százezeres hydra, a hol minden fejnek külön megállapodott izéle van, mindegyik más-más laphoz van szokva, más-más elveket vall. Tehát ezeknek az irányoknak, a különféle elveknek bőles összeegyeztetésében áll a kávév gyakorta igen nehéz feladata, mert abszolúte lehetetlen volna praenumerálni a világ összes lapjaira és nagyon nem lehetetlen, hogy akkor is akadna egy-egy a világtól elrugaskodott különöz, a ki azt követelné a kávéstól, hogy a „Mennyei Híradó“-t is járassa.

Mindezek a gondolatok a „Borsszem Jankó“ aktuális esetéből kifolyólag jutnak eszünkbe. Mert ez az a lap, melyet ugyszólván valamennyi nyilvános és előkelő kávéházi helyiség törzslapjának nevezhetünk. Mert nem elég-e, hogy immár a XXXIV-ik évfolyamában jelenik meg ez a vidám, mulattató és szellemes éleclap, melynek karrikaturáit, állandó alakjait nemcsak hogy minden ember, a legifjabbtól kezdve a legöregebbig ismeri, de számtalan típusnak megadta a saját jellegzetes nevét, olyképen rajzolta le, hogy ráismerünk mindenhol az utcán, a kávéházban, a szalomban, a nélkül, hogy kiletét nagyon kutatnunk kellene. Átmentek ezek az alakok az ország vérebe, melyet bizonyít az, hogy mindannyiszor egészséges, jóízű, tápláló kacagás hangzik, valahányszor a „Borsszem Jankó“ újabb szama megjelen és kórutat sem kell tennie, már mindenek meghodolnak.

Hát még politikai karrikaturáiról mit szóljunk? Hiszen közismert tény, hogy az ország legjobb karrikaturistái dolgoznak ennél az éleclapnál, melyről tudva van, hogy szellemi tartalmát is az ország leghumorosabb gondolkodó főinek zseniális szellem-szikrái töltik meg. A mi jó csak éleclapban lehet, azt megtaláljuk a „Borsszem Jankó“ lapján mindama hatranyok nélkül, melyek más éleclapoknál annyira gyakoriak. A „Borsszem Jankó“ mindig a jó ízles, a finom élan diszkrét, zajtalan fegyvereivel harcol, ha sebez is a küzdelemben, maga a megsebesített kacag rajta a legjobban és igyekszik, hogy máskor meg ne sebezhessek.

A „Borsszem Jankó“ vezérversei a magyar politikai életnek világító faklyái. De különben is nincs az az élethivatás, nincs az a pálya, mely nem tanulhatna valamit a „Borsszem Jankó“ szelleműs crugis-jaiból, entrefiletjeiből, esattanó szelleműs-zikráiból és különösen az egyes eltévelyedett irányokat metsző ironiával találó és megsemmisítő egyéb czikkjeiből.

Ismételjük, a most felmerült aktuális esetből kifolyólag jött mindez tollunk hegyére. És visszauterünk oda, a honnan kiindultunk. A kávéháztulajdonosoknak igen könnyű volna a helyzetük, ha a lapok tekintetében oly megállapodott közkedveltséggel találkoznának, mint épen a „Borsszem Jankó“-nál. Jele ez annak, hogy a kávéházakban akárhány példány is járna belőle, mégsem elégitene ki a közszükségletet, mert annyira és annyira keresik. És kell is, hogy a kávéosok ezt az éleclapot, mely a maga valóságában ugyszólván tudományos mű és a társadalom nevelésének biztos eszköze, a közszempontból minél több példányban bocsássák az olvasni vágyók rendelkezésére.

Petőfi-émlék a Pilvaxban.

Budapest annyira új, hogy históriai emlékenk meglehetősen szegény. Azt a néhány emléket is, a mink van, nem igen becsültük meg eddig s csak egy-két éve indult meg az egyetemti ifjúság körében a mozgalom, egyik tudós professzorunk kezdesére, hogy mindazt a helyet, a melyhez a fővárosban valamely jelentősebb történelmi mozzanat fűződik, meg is jelöljék. A polgárság egy nagyobb társasága a maga körében is eleget akart tenni ennek a törekvésnek s így került a koronaherceg-utca hetes számú házában a falára az a fekete márvány emléktábla, a melynek arany betűi a régi Pilvax kávéháza emlékeztetnek, azokra a mozgalmas órákra, amelyek kiformálták a tizenkét pontot s egyszerű formájában megtalálták a nép lelkének erős kívánságait.

November 4-én esős, lueskos időben is számottevő közönség csoportosult össze a kávéház előtt, hogy részt vegyen az emléktábla leleplezésén, a melyet a budapesti egyesült asztaltársaságok köz-

pontja állított. A társaság nevében Klein Pál elnök adta át rendeltetésének az emléktáblát. Sajnos, hogy két bosszantó hiba van benne, a mit minden helyesirást tudó magyar ember könnyen felfedezhet. Az egyik az, hogy forradalmi egy r-rel van. A másik pedig gyűltek van gyűlt helyett. Mert hiszen a magyar nem beszél így: »két emberek voltak ott«.

Szentmihályi József és Taksonyi József ünnepi ódát szavaltak, Bárány Géza pedig az ifjúság nevében mondott beszédet. Az ünnepségnek ezt a részét, amely kiűn az utcán folyt le, a Ganz-gyár daloskörének éneke nyitotta meg és zárta be. A kávéház helyiségében, arról a helyről, ahol a márcziusi ifjúság gyűlekező-asztala volt, Jókai Mór a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Polgártársaim és Polgártársnőim!

Ez az az emlékeztetés terem, a melyből Magyarország új, boldogabb korszakának első riadó szözeata a világra kiröppent. Itt szavaltá el, ebben a teremben feledhetetlen jó barátom, a mi halhatatlan költőfejedelmünk, Petőfi Sándor Talpra magyar! szözeatát. Itt olvastam én fel a pesti tizenkét pontot. Éppen olyan idő volt akkor is, mint most. Az eső hullott az égből, de ez az eső áldás volt az egész országra akkor is, miként áldás most és a népek üdvéért tírte azt polgárság és fiatalság állhatatosan. Visszaemlékezem az ötvenkét év előtti időkre. Abból a gyönyörű szép fiatalságból, amely akkor körülfogott és szavunkra figyelt, most már csak négy-öt öszhaju embertársamat látom magam előtt. A többiek mind elmentek, vérüket ottonták munkájukban összetörték azokért az eszmékért, melyeket akkor zászlójukra fölirtak. De vérüket ha beitta is a föld, porukat ha szét is fujta a szél, lelkük, szellemük nem veszett el a levegőben. A szözfűj porszemek is arra valók, hogy azokból a nemzet millióinak, mindenkinek jussjon egy porszem és az a porszem tovább fog élni és küzdeni az azok által kiküzdött eszmékért. Mi van e pontokban fölírva? Szabadság, egyenlőség, testvériség. Ez a három eszme diadalra jutott azon a három nemzedéken keresztül, melyet Isten különös kegyelméből végigélnem adatott. A szabadságban hazánk önállóvá lett, az egyenlőségben megerősödött, a testvériségben egygyé-olyadt. Nincs többé különbség nemes, polgár és jobbágy között, nincs különbség vallásfelekezetek között. A szabadság mindnyájunk közös tulajdonává lett. Ha azokat a nagy nemzeti ideálokat, melyeket magunk elé ötvenkét év előtt kiűztünk, nem sikerült is mind elérni, él bennünk a kiürthatalan reményesség, hogy az utánuk következő nemzedék, vagy az azután következő ki fogja vinni azt az eszményképet, a melyet mi kívántunk látni és megalkotni, a mi dicső Magyarországnak. Legyen áldás azoknak a dicső kortársainknak a porán, legyen áldás az ő emlékeiken, akik ezt az új korszakot magukra állították, megkezdtek. De legyen áldás az új nemzedéknek, mely ez eszméket teljes diadalra fogja vezetni. Az Isten tartsa meg dicső hazánkat. Tegye boldoggá, egyesültté, minden magyart egygyé és minden magyart szabaddá. Az Isten áldása tetelje ezt a mi kedves magyar hazánkat.

A beszédet nagy töszéssel fogadták. A közönség szüntelen tapsolt, perczekig éljenzt, s az a néhány öreg, aki maga is látta a negyvennyolcas márcziust, kalapját lengette Jókai felé s lelkesen éltette. Jókai után Lakatos Miklós országgyűlési képviselő beszélt, aki negyvennyolczban honvéd volt. Hosszabb beszédet mondott, de különösen megragadta halgatóit, mikor azt mondotta, hogy a Pilvax volt az a hely, ahol egybegyűltek azok az ifjak, a kiknek lelkében kiesirázott a mag, a melyet Kossuth Lajos hintett el az országban, hogy megteremjen a magyar számára a szabadság fája, a melynek árnyékában megpihenhet a nemzet háromszázszendős hosszú zaklatás után. A fa kinőt, de Világos vihára megtépte, gondatlan kezek ápolása alatt elfajzott s most új nemzedék kell, új ifjúság, a mely nemes törzsének épségét helyreállítsa, hogy virága gyönyörűség, gyümölese áldás legyen.

Az öreg Lakatos beszédét is nagyon megélejezték, akárhányszor beszéde közben is még mindig ifju tüzevel annyira magával ragadta halgatóit, hogy perczekig nem jutt szöhoz. Még néhány szónoklat és szavalás volt s ezzel az ünnepség véget ért.

A Budapesti Kávés-ipartársulat a Vörösmarty-szobor-alapjávára 10 koronát adományozott.

Ésküvő. Fleischmann Gyula kartársunk, a nagymező-utcai volt Beliczay-féle kávéház tulajdonosnak művelt és szép leányát, Emma kisasszonyt, folyó hó 18-án délelőtt 11 1/2 órakor vezeti oltárhoz Steiner Gyula ur a dohány-utcai imaházban. Sok szerencsét az új párnak!

A Budapesti Kávésfelegyházi Köre a minden évben szokásos karacsonyfa-ünnepély és arva-gyermek felruházásának minél nagyobb sikere érdekében, minden kedden este, Wagner Rajmund Dessewffy-utcai vendéglőjében gyűlést tart. A jötekyony ezél érdekében mi is felkérjük a t. szak-társ urakat, a most folyó gyűjtéshez némi adományokkal hozzájárulni.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ című kiűnőn szerkesztett előkelő szaklap szerkesztőségét és kiadóhivatalát folyó hó 10-től kezdve VII., Erzsébet-körut 2. szám alá helyezte át.

MOSCH BÉLA

Budapest, VII., Király-utca 99.

— TELEFON (Interurbán) 15—22. —

Ajánlja a következő általa képviselt czégeket:

Duminy & Comp. Ay (Champagne),
kitűnő minőségű pezsgők
Grande Chartreuse Voiren,
valódi Chartreuse-likőr
James Waters, London és Malaga,
Jamaika rum és spanyol borok
Gessler Siegfried Jägerndorf,
eszedűl valódi Altwater
Courvoisier Curlier Cognac,
legfinomabb valódi francia cognac.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és t. ismerőseimnek tudomására hozni, hogy az utonnan épült

Kőbányai Kaszinó

kávéházi és vendéglői helyiségeit
X., Kőbánya, Belső Jászberényi-ut 7.
(villamos megálló) bérbe vettem és jövő hó elején megnyitom. Pontos kiszolgálásról és konyharól gondoskodva. — Számos látogatást kér
Bergér Lajos, kávéos.

A legfinomabb palaczkőr

a világhírű polgári sörfözde, alapított 1842-ben.

„Pilseni Ősforrás“

nevezetű gyártmány.
Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4—6 heti tartósság biztosítva, Budapestben házhoz szállítva. Rendel-ményeket kérjük kizárólag cziműnkre, mint a magyarországi vezérképviselethez beküldeni.

Telefon 58—60

Mezey és társa czégnél
Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye).

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemezése szerint kevés szabad szén-savval, ellenben sok szén-savas natríumot és lítiúmot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatású a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szivós vialadék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“ megbeesülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a föls nyelviségben képződött sav oka a rossz emésztésnek. A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmánál, a kő- és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz
Kiváló óvoszernek bizony. It járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.
Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvízgyáregeskedés
cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.
Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkeres-
kedésben és vendéglőben.

Szimon István

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és cognac-kereskedés

Fő-üzlet: Budapest, Váci-körut 12.

Fiók-üzletek: Váci-körut 60. *** Teréz-körut 35. *** József-körut 14.

Ajánl mindennemű fűszerárut, kül- és belföldi csemegéket mint halak, sajtok, husneműek, angol és belföldi tea-sütemények. Martell, Courvosier, és Curlier frères és Augier frères-féle **francia cognac**, gróf Keglevich István-féle és saját töltésű **magyar cognac**, Pommery, Moët-Chandon, Heidsieck, Roeder, Veuve-Cliquot, Mumm, George Goulet és Piper-Heidsieck-féle **francia pezsgőbor**. Egyedüli főraktára a hírneves pozsonyi Huber J. E.-féle **Gentry-Club** pezsgőnek (az Országos Casino pezsgője). Legfinomabb nyugatindiai kávéfajok kilója kor. 2.40-től feljebb. Mindennemű angol **mártások**, Louis frères-féle francia, Batty-féle angol és belföldi **mustár**. Francia és bozeni **főzelék-conservék**. — Befőtt-gyümölcs és ízek. — Prágai és pilseni **sódar és császárhus**. — Debreczeni **kolbász és szalonna**. — Francia és Warhanek-féle **szardíniák, ajókaszelet és gyűrű**. — Kelettengeri **hering**. — Orsovai nagyszemű sótalan és Elbe caviár, osztriga, az idény alatt friss tengeri hal és rák. — Mindennemű **sajtok**. Francia és hollandi **likörök, Bordeauxi és spanyol borok**.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal, ingyen csomagolás mellett lesznek eszközölve. — Kimerítő árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Telefon-összeköttetés mind a négy üzlettel.

BERNDORFI
fémáru-gyár KRUPP ARTHUR.
RAKTÁR:
Budapest, Váci-utca 25.
(Kristóf-tér sarok.)
Ajánlja elismert szolid gyártmányait
ALPACCA-EZÜST,
CHINA-EZÜST és
ALPACCABÓL,
ugymint: **evőeszközök,**
asztalterítékek, tálak,
tea- és kávékannák
TEASZÜRÖK,
gyertya-, gyulafartók,
asztaldíszek stb.,
valamint szabadalmazott (patent)
tiszta nikkell főzőedényeket.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Veszek uradalmi hajtóvadászaton elejtett mindennemű

VADAKAT

(hizott baromfit és friss tojást)

Géczy Ferencz

BUDAPEST, IV., Központi Városház.

Ajánl friss lövetű

Fácánokat, Foglyokat,
öz-czombokat és gerinczet, pörkölt vad-sertést
kimérve, idei hizott **pulykák, kappanok** és **egyéb**
ünnepélyekre szükséges czikkeket.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Die Buchbinderel mit Maschinenbetrieb
VON
LEOPOLD NEUMANN
BUDAPEST, VIII.
Museum-körut 10.
fabrizirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-
Decken und Rohrzeitungshalter aus
dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten.

Alapított 1825

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

GENTRY CLUB

EXTRA DRY és TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképvisellete és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., Váci-körut 12. sz.

TELEFON.

Alapított 1825

Elismert legjobb eredeti francia cognac !

Médailles d'Or aux Expositions de Québec, de REIMS, de PARIS (Exposition Pantagrueque de Versailles).

COMPAGNIE CENTRALE

DE LA CHARENTE

ALEXANDRE MATIGNON & Co.

Membre du Jury à l'Exposition
d'Hygiène Paris 1888. Hors Concours

COGNAC

Membre du Jury
à l'exposition de Reims 1889.

Croix de Mérite et Palmes d'honneur à l'Exposition de REIMS

Elismert legjobb eredeti francia Cognac !

Kapható minden elsőrendű csemege-, tea-, rum-, fűszerkereskedésben valamint kávéházban, szállodában, cukrászdában, gyógyszertár és drogueriában.

Képviselve a magyar Szent Korona országain. Farkas L. Lajos kereskedelmi ügynöksége által.

Telefon 894.

Budapesten, VI. ker., Uj-utca 40. szám.

Telefon 894.

Elismert legjobb eredeti francia cognac !

Francia pezsgőbor-gyárosok

Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lisszabon.

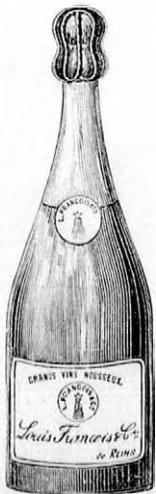
Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltóközvetnyoséknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

*Főraktár : Borhegyi Ferencz ezeltől Lápóssy
Budapest, Haas-palota.*

Vezérképviselőség : Ruda és Blochmann, Budapest.